

MINISTERUL EDUCAȚIEI

CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN
EDUCAȚIE

**REPERE METODOLOGICE
PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI LA CLASA a XI-a
ÎN ANUL ȘCOLAR 2023-2024**

Disciplina **ISTORIE**

București, 2023

CUPRINS

1. SECȚIUNEA I

PREMISE PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI LA CLASA A XI-A ÎN ANUL ȘCOLAR 2023-2024

- Recomandări privind specificul disciplinei Istorie pentru clasa a XI-a3
- Rolul disciplinei în dezvoltarea celor opt competențe cheie europene cu trimiteri la profilul de formare al absolventului..... 7
- Structura anului școlar 2023-2024. Noutăți în organizarea procesului de predare-învățare-evaluare11
- Modele de planificări calendaristice13
- Detalierea unor activități de învățare pentru Competențe Generale/Competență Specifică.....23

2. SECȚIUNEA A II-A

ORIENTAREA PROCESULUI EDUCATIV LA DISCIPLINA ISTORIE, ÎN VEDEREA ATINGERII DE ȚINTE ȘI OBIECTIVE STABILITE PRIN DOCUMENTE DE POLITICĂ EDUCAȚIONALĂ/METODOLOGII

- A. Recomandări privind evaluarea on-line a competențelor41
- B. Exemple de abordări multi-, inter și transdisciplinare.....46

3. SECȚIUNEA A III-A

VALORIZAREA DE OPORTUNITĂȚI ASIGURATE PRIN PROIECTELE ȘI PROGRAMELE MINISTERULUI EDUCAȚIEI

- Discipline opționale din oferta națională care completează curriculumul obligatoriu.....51
- Ghiduri și resurse educaționale deschise (RED) elaborate în cadrul proiectelor CRED și PROF.....51

4. SECȚIUNEA A IV-A

- Bibliografie selective/Resurse educaționale deschise (RED)/Referințe web.....52

5. SECȚIUNEA A V-A

- COLECTIVUL DE AUTORI..... 59

SECȚIUNEA I

Premise pentru aplicarea curriculumului la Istorie la clasa a XI-a în anul școlar 2023-2024

Recomandări referitor la specificul clasei a XI-a la disciplina Istorie

Studiul disciplinei Istorie, în *ciclul superior al liceului*, are în vedere înțelegerea specificului cunoașterii de tip istoric și utilitatea acesteia pentru diferitele domenii de activitate. Se dorește stimularea interesului pentru studierea disciplinei Istorie, care să asigure premise pentru continuarea învățării după finalizarea studiilor liceale și să permită elevilor să reflecteze asupra impactului trecutului în viața cotidiană.

Se are în vedere, de asemenea, formarea celor patru competențe generale și a competențelor specifice ce vizează domeniile:

- comunicare;
- relații interpersonale, civice și interculturale;
- surse istorice și modalități de analiză și utilizare a acestora pentru informare, documentare și cercetare;
- învățare permanentă, pe tot parcursul vieții.

Polarizarea pe aceste domenii de competență a avut în vedere asigurarea progresului în învățare în context formal și non-formal. Conținuturile asociate competențelor specifice se subsumează domeniilor de conținut incluse în programele pentru ciclul *inferior* și *superior* al liceului și anume:

1. Popoare și spații istorice
2. Oamenii, societatea și lumea ideilor
3. Statul și politica
4. Relațiile internaționale
5. Religia și viața religioasă

Pentru fiecare domeniu de conținut sunt identificate un set de teme, conținuturi, probleme de atins și studii de caz care aduc în discuție probleme ale epocii contemporane cu impact asupra vieții cotidiene.

Conținuturile reprezintă mijloace prin care elevul poate dobândi competențele generale și specifice propuse de programă, ținând să contribuie la dezvoltarea unei personalități autonome, capabilă să analizeze, să propună soluții, să accepte diversitatea și dialogul, să observe și să abordeze perspectivele multiple asupra trecutului, precum și problemele sensibile și controversate, să ia decizii în cunoștință de cauză, să-și asume responsabilități, să promoveze atitudinile și valorile societății democratice. Acest mod de a înțelege conținuturile învățării a determinat opțiunea pentru teme care aparțin secolului al XX - lea. Alte argumente referitoare la studierea conținuturilor clasei a XI-a, se referă la nevoia înțelegerii aprofundate a vieții cotidiene în toate aspectele sale (economic, social, politic, cultural, religios, al mentalităților), la necesitatea dobândirii comportamentului democratic și a instrumentelor intelectuale minime care să susțină învățarea pe parcursul întregii vieți.

În realizarea materialului s-a ținut cont și de achizițiile dobândite de elevi în perioada anterioară (clasele a IX-a și a X-a). Materialul reprezintă un răspuns la interesele de cunoaștere ale elevului, la evoluțiile domeniului academic, precum și la viziunea societății contemporane asupra educației așa cum apare în documentele elaborate la nivel european: recomandările Consiliului Europei referitoare la studiul

istoriei și al educației civice și Memorandumul pentru educația permanentă, elaborat de Comisia Europeană.

Competențe specifice Clasa a XI -a	Competențe specifice Clasa a X- a	Competențe specifice Clasa a IX- a	Exemple elemente de continuitate
<p>1.1. Formularea în scris și oral, a unor opinii referitoare la o temă de istorie – se regăsește în competențele 1.1. și 1.4. din programa pentru bacalaureat</p> <p>1.2. Elaborarea unei argumentări orale sau scrise – se regăsește în competențele 1.1. și 1.4. din programa pentru bacalaureat</p> <p>1.3. Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie – se regăsește în competențele 3.2. și 3.3. din programa pentru bacalaureat</p> <p>1.4. Susținerea argumentată a unui punct de vedere într-o discuție/într-un referat pe teme de istorie - se regăsește în competențele 1.4. și 3.1. din programa pentru bacalaureat</p> <p>2.1. Cunoașterea și asumarea valorilor cetățeniei democratice – 3.2. și 3.3.</p> <p>2.2. Analiza instituțiilor, normelor și procedurilor de</p>	<p>1.1. Exprimarea unei opinii în limbajul adecvat istoriei</p> <p>1.2. Formularea de argumente referitoare la un subiect istoric</p> <p>1.3. Exprimarea de judecăți de valoare utilizând limbajul specific istoriei</p> <p>2.1. Recunoașterea și acceptarea perspectivelor multiple asupra faptelor și proceselor istorice</p> <p>2.2. Alcătuirea planului unei investigații, a unui proiect personal sau de grup utilizând resurse diverse</p> <p>2.3. Analizarea factorilor politici, sociali, economici, culturali care alcătuiesc imaginea unei societăți</p> <p>2.4. Recunoașterea continuității, schimbării și a cauzalității în evoluția socială</p> <p>2.5. Examinarea consecințelor directe și indirecte ale acțiunii umane</p>	<p>1.1. Evidențierea relației cauză-efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice</p> <p>1.2. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise</p> <p>1.3. Formularea de opinii și argumente referitoare la un subiect istoric</p> <p>2.1. Recunoașterea unui context economic, social, politic, cultural, istoric</p> <p>2.2. Extragerea informației esențiale dintr-un mesaj</p> <p>2.3. Recunoașterea perspectivelor multiple asupra faptelor și proceselor istorice utilizând surse istorice diverse</p> <p>2.4. Exprimarea acordului/dezacordului în raport cu un context social</p> <p>2.5. Analiza critică a acțiunii personalităților și grupurilor umane în diverse contexte</p> <p>2.6. Utilizarea cunoștințelor și resurselor individuale în realizarea de investigații, de proiecte personale și de grup.</p> <p>3.1. Recunoașterea asemănărilor și</p>	<p>1. Utilizarea coordonatelor de timp și spațiu:</p> <p>- 5.2., 5.3. de la clasa a X- a</p> <p>- 5.3. de la clasa a IX-a</p> <p>2. Formularea de opinii și argumente referitoare la subiecte istorice:</p> <p>- 1.1., 1.2. , 1.3., 1.4. de la clasa a XI-a</p> <p>- 1.1., 1.2. de la clasa a X-a</p> <p>- 1.3. de la clasa a IX-a</p>

<p>guvernare - 3.2. și 3.3.</p> <p>2.3. Folosirea strategiilor de negociere și cooperare civică – 3.1.</p> <p>3.1. Selectarea și comentarea surselor istorice pentru a susține/combate un punct de vedere - din programa pentru bacalaureat</p> <p>3.2. Compararea relevanței surselor istorice în abordarea unui subiect – 2.1. și 3.1.</p> <p>3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice – din programa pentru bacalaureat la competența 3.2.</p> <p>3.4. Analiza diversității sociale, culturale și de civilizație istorică pornind de la sursele istorice - din programa pentru bacalaureat la competența 3.3.</p>	<p>2.6. Identificarea unor posibile teme de cercetare a unui context istoric</p> <p>2.7. Utilizarea surselor de istorie orală</p> <p>2.8. Identificarea aspectelor trecutului ce pot contribui la înțelegerea prezentului</p> <p>3.1. Recunoașterea și acceptarea interculturalității</p> <p>3.2. Adecvarea comportamentului la contexte și situații istorice</p> <p>4.1. Exprimarea unei opinii față de o operă culturală în cadrul unei dezbateri</p> <p>4.2. Aprecierea valorilor trecutului prin raportarea la actualitate</p> <p>4.3. Formarea unor reprezentări culturale despre spații și epoci istorice diferite</p> <p>5.1. Construirea de afirmații pe baza surselor și formularea de concluzii relative la sursele istorice</p> <p>5.2. Încadrarea unui eveniment sau a unei serii de evenimente</p>	<p>diferențelor dintre sine și celălalt, dintre persoane, dintre grupuri</p> <p>3.2. Utilizarea dialogului intercultural</p> <p>3.3. Autoevaluarea raportată la valorile grupului.</p> <p>4.1. Exprimarea unei opinii față de o operă culturală în cadrul unei dezbateri</p> <p>4.2. Aprecierea valorilor trecutului prin raportarea la actualitate</p> <p>5.1. Înțelegerea mesajului surselor istorice arheologice, scrise, vizuale și de istorie orală</p> <p>5.2. Construirea de afirmații pe baza surselor istorice și formularea de concluzii relative la sursele istorice</p> <p>5.3. Utilizarea adecvată a coordonatelor temporale și spațiale relative la un subiect istoric</p> <p>5.4. Realizarea de analize comparative referitoare la spații și perioade istorice</p> <p>5.5. Construirea de sinteze tematice</p> <p>5.6. Investigarea unui fapt istoric</p>	<p>3. Utilizarea surselor istorice în construirea de afirmații/formularea de opinii, concluzii/prezentări :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3.1., 3.2. de la clasa a XI-a - 5.1. de la clasa a X-a - 5.2. de la clasa a IX-a <p>4. Analiza acțiunilor personalităților/grupurilor umane:</p> <ul style="list-style-type: none"> -2.2., 3.4. de la clasa a XI-a - 2.5. de la clasa a X-a -2.5. de la clasa a IX-a <p>5. Realizarea dialogului intercultural:</p> <ul style="list-style-type: none"> -3.4. de la clasa a XI-a - 3.1. de la clasa a X-a -3.2. de la clasa a IX-a
---	---	--	--

<p>4.2. Folosirea mijloacelor și a tehnologiilor de informare și comunicare pentru investigarea unui eveniment sau a unui proces istoric.</p>	<p>într-un context cronologic</p> <p>5.3. Plasarea evenimentelor și proceselor istorice într-un context istoric mai larg românesc, european sau universal</p> <p>5.4. Realizarea de analize comparative și sinteze referitoare la spații și perioade istorice</p> <p>5.5. Realizarea unei investigații asupra unui subiect de istorie locală.</p>		<p>6. Realizarea de investigații istorice:</p> <p>- 4.2. de la clasa a XI-a</p> <p>- 2.2, 5.5. de la clasa a X- a</p> <p>-5.6. de la clasa a IX-a</p>
---	---	--	--

Programe școlare în vigoare în anul școlar 2023-2024

- Pentru clasa a XI-a este în vigoare Anexa nr.3 la OMECI Nr. 5099 din 09.09.2009;
- Programă școlară pentru clasa a XI-a aflată în vigoare are o structură asemănătoare cu programele școlare pentru clasele a X-a și a IX-a, aflate în vigoare.
- Programele școlare amintite au aceeași structură și anume:

1. **Competențe generale;**

2. **Valori și atitudini;**

3. **Competențe specifice**

4. **Conținuturile** structurate asemănător din punct de vedere al domeniilor:

- Popoare și spații istorice;
- Oamenii, societatea și lumea ideilor;
- Religia și viața religioasă;
- Statul și politica;
- Relațiile internaționale;

5. Există **Notă de prezentare** pentru fiecare dintre programe;

6. **Sugestii metodologice.**

Lista manualelor școlare valabile la disciplina Istorie, clasa a XI-a , în anul școlar 2023-2024

Titlul manualului	Autorii	Editura	Ordin/ an	Mod de achiziție
Istorie	Adăscăliței Felicia, Bratu Alina, Liga Adrian, Lazăr Liviu, Lupu Viorel	Corvin	4446/ 2006	MEN
Istorie	Ioan Scurtu, Aurel Constantin Soare Marian Curculescu, Constantin Dincă	Economică Preuniversitară	4446/ 2006	piața liberă
Istorie	Ioan Scurtu, Florentina Dondorici, Gh. Dondorici, V. Ionescu, E. Lica, O. Osanu, E. Poamă	Gimnasium	4446/ 2006	MEN
Istorie	Sorin Oane, Cătălin Strat	Humanitas Educațional	4446/ 2006	MEN
Istorie	Magda Stan, Cristian Vornicu	Niculescu ABC	4446/ 2006	MEN
Istorie	Anișoara Budici, Mircea Stănescu, Dragoș Țigău	Sigma	4446/ 2006	MEN
Istorie	Ioan Ciupercă, Elena Cozma	Corint	4446/ 2006	MEN
Istorie	Alexandru Barnea, Eugen Palade, Bogdan Teodorescu, Vasile Manea, Florin Petrescu	Corint	4446/ 2006	MEN
Istorie (lb. maghiară)	Sorin Oane, Cătălin Strat (trad. Kerekes György)	Humanitas Educațional	4446/ 2006	piața liberă
Istorie (lb. maghiară) Történelem	Adăscăliței Felicia, Bratu Alina, Liga Adrian, Lazăr Liviu, Lupu Viorel	Corvin	4446/ 2006	MEN

(Conform <https://www.edu.ro/manuale-scolare>, consultat la data de 09.08.2023)

Rolul disciplinei ISTORIE în dezvoltarea celor opt competențe-cheie europene, cu trimiteri la profilul de formare a absolventului

România își armonizează sistemul de educație în cadrul comunitar prin adoptarea recomandărilor promovate la nivel european. Astfel, documentul de politici *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al curriculumului național* (aprobat prin OME nr. 3239/2021) structurează un **profil de formare al absolventului de liceu**, care este elaborat pe baza prevederilor din *Recomandarea Consiliului privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2018/C 189/01)*. Profilul de formare descrie așteptările exprimate pentru absolvenții diferitelor niveluri de studiu, prin raportare la cerințele sociale exprimate în legi, în alte

documente de politică educațională și în studii de specialitate, la finalitățile generale ale învățământului și la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor¹.

Competențele cheie reprezintă seturi structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite prin învățare, care sunt relevante pentru o viață împlinită, de succes în societatea cunoașterii. Competențele cheie reprezintă instrumentele culturale de care au nevoie tinerii în societatea cunoașterii. Acestea sunt următoarele:

- competență de literație;
- competență de multilingvism;
- competență matematică și competență în științe, tehnologie și inginerie;
- competență digitală;
- competență personală, socială și de a învăța să înveți;
- competență civică;
- competență antreprenorială;
- competență de sensibilizare și exprimare culturală.

În cadrul profilului de formare, aceste competențe cheie au fost specificate prin **descriptori** care detaliază achizițiile urmărite, în progresie de la un nivel de școlaritate la altul.

Competențe cheie europene	Nivel Repere (descriptori)	Competențe generale Clasa a XI-a	Competențe specifice Clasa a XI-a
<i>Competența de literație</i>	<p>Procesarea de informații diverse provenite dintr-o varietate de mesaje ascultate/texte citite prin intermediul diverselor surse media.</p> <p>Exprimarea unor informații, opinii, idei, sentimente, în mesaje orale sau scrise, prin adaptarea la situația de comunicare, inclusiv prin utilizarea diverselor surse media.</p> <p>Participarea directă sau prin intermediul</p>	1. Utilizarea eficientă a comunicării și a limbajului de specialitate.	<p>1.1. Formularea unor opinii referitoare la o temă de istorie, în scris și oral.</p> <p>1.2.* Elaborarea unei argumentări orale sau scrise.</p> <p>1.3.* Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie.</p> <p>1.4.* Susținerea argumentată a unui</p>

¹ OME nr. 3239/2021, *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al curriculumului național*,

	<p>surselor media la o serie de interacțiuni în diverse contexte școlare și extrașcolare, în cadrul unui dialog proactiv.</p>		<p>punct de vedere într-o discuție/într-un referat pe teme de istorie.</p>
<p>Competența multilingvism</p>	<p>Definește abilitatea de a utiliza mai multe limbi străine în mod efectiv și adecvat pentru comunicare, integrează competențe interculturale și o dimensiune istorică și presupune abilități de interacțiune lingvistică, respectiv înțelegerea, exprimarea și interpretarea conceptelor, ideilor, sentimentelor, informațiilor și opiniilor, atât oral, cât și în scris, într-un registru adecvat de contexte culturale și sociale în funcție de nevoi și interese.</p> <p>Se realizează ușor la clasele cu predarea în regim intensiv a unei limbi străine.</p> <p>sau la clasele bilingve, prin înțelegerea și interpretarea conceptelor în cele două limbi studiate.</p>		
<p>Competența matematică și competența în științe, tehnologie și inginerie</p>	<p>Aplicarea cunoașterii științifice pentru rezolvarea unor probleme din cotidian și pentru explicarea funcționării produselor și proceselor tehnologice.</p> <p>Utilizarea datelor științifice și a instrumentelor tehnologice, pentru a fundamenta concluzii sau decizii.</p>	<p>4. Folosirea resurselor care susțin învățarea permanentă.</p>	<p>4.1.* Proiectarea unei cercetări cu subiect istoric.</p> <p>4.2. Folosirea mijloacelor și a tehnologiilor de informare și comunicare pentru investigarea unui fenomen sau proces istoric.</p>
<p>Competența digitală</p>	<p>Rezolvarea unor sarcini variate de învățare prin utilizarea cu încredere a unor dispozitive și aplicații digitale, potrivit regulilor de funcționare a acestora.</p> <p>Manifestarea interesului pentru accesarea, crearea și împărtășirea de conținuturi digitale variate, care răspund unor nevoi de învățare</p>	<p>Se exersează în contextul actual prin toate cele patru competențe generale și cele specifice corespunzătoare, ca urmare a utilizării resurselor TIC la toate nivelurile procesului instructiv-educativ și de evaluare.</p>	

	<p>specifice.</p> <p>Utilizarea responsabilă și în siguranță a tehnologiilor digitale, prin respectarea de reguli referitoare la construirea și protejarea identității în mediul digital și prin raportarea critică la avantajele și riscurile mediului online.</p>		
Competența personală, socială și a învăța să înveți	<p>Manifestarea autonomiei și perseverenței în învățare prin gestionarea timpului alocat sarcinilor de lucru și prin urmărirea progresului personal</p> <p>Aplicarea unor strategii preferate de învățare care să valorifice potențialul propriu și să susțină progresul personal.</p>	<p>Presupune reflectarea asupra propriei persoane, gestionarea eficientă a timpului și a informației, a lucra în mod constructiv cu ceilalți, reziliență și managementul propriei învățări și al carierei; se dezvoltă implicit odată cu atingerea celorlalte competențe specifice și se regăsește în progresul școlar al elevului.</p>	
Competența civică	<p>Utilizarea gândirii critice pentru înțelegerea unor fenomene și procese sociale, inclusiv rolul îndeplinit de mass media.</p> <p>Manifestarea inițiativei în rezolvarea unor probleme ale grupurilor din care face parte și ale comunității locale.</p> <p>Participarea responsabilă la activități civice care se raportează la dimensiunile multiculturalale și</p>	<p>2. Exersarea demersurilor și acțiunilor civice democratice.</p>	<p>2.1. Cunoașterea și asumarea valorilor cetățeniei democratice.</p> <p>2.2. Analizarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare.</p> <p>2.3. Folosirea strategiilor de negociere și cooperare civică.</p>

	socioeconomice ale comunității și la dezvoltarea durabilă a acesteia.		
Competența antreprenorială	Se referă la valorificarea oportunităților și a ideilor pentru a le transforma în valoare pentru ceilalți. Competența se fundamentează pe creativitate, gândire critică și rezolvare de probleme, inițiativă și perseverență, pe activitatea colaborativă pentru a planifica și gestiona proiecte care au valoare culturală, socială sau financiară.		
Competența de sensibilizare și exprimare culturală	<p>Exprimarea unor idei, experiențe și emoții prin manifestări artistice și culturale variate, care pot fi valorificate la nivel personal, al școlii sau al comunității.</p> <p>Manifestarea aprecierii și a respectului față de patrimoniul local, național și universal.</p>	3. Aplicarea principiilor și metodelor adecvate în abordarea surselor istorice.	<p>3.1. Selecția și comentarea surselor istorice pentru a susține/combate un punct de vedere.</p> <p>3.2. Compararea relevanței surselor istorice în abordarea unui subiect.</p> <p>3.4. Analiza diversității sociale, culturale și de civilizație în istorie pornind de la sursele istorice.</p>

Structura anului școlar 2023-2024

Noutăți în organizarea procesului de predare-învățare-evaluare

Spre deosebire de anii școlari anteriori, în organizarea procesului de predare-învățare-evaluare din anul școlar 2023-2024 trebuie avute în vedere următoarele aspecte:

1. schimbările privind structura anului școlar, introduse prin Ordinul Ministerului Educației nr. 3505/2022 și structura anului școlar 2023-2024, stabilită prin Ordinul Ministerului Educației nr. 3800/09.03.2023.

2. elementele de noutate în privința evaluării rezultatelor elevilor, introduse prin Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar (ROFUIP), aprobat Ordinul Ministerului Educației nr. 4183/4.07. 2022.

3. conform Ordinului Ministerului Educației nr 3800/09.03.2023, privind structura anului școlar, elevii vor avea patru vacanțe invariabile între intervalele de cursuri și una în timpul intervalului de cursuri patru (vacanța de Paște).

1. Organizarea activității didactice în raport cu noua structură a anului școlar

În planificarea activităților de predare-învățare-evaluare se va lua în calcul calendarul aprobat de Ministerul Educației, conform căruia anul școlar 2023-2024 începe pe 1 septembrie 2023, se încheie pe data de 31 august 2024 și are o durată de **36 de săptămâni de cursuri**. Prin excepție de la prevederile

privind durata anului școlar 2023-2024 se au în vedere următoarele situații:

a. pentru clasele a XII-a zi, a XIII-a seral și frecvență redusă, anul școlar are o durată de 34 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 7 iunie 2024;

b. pentru clasa a VIII-a, anul școlar are o durată de 35 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 14 iunie 2024;

c. pentru clasele din învățământul liceal — filiera tehnologică, cu excepția claselor prevăzute la lit. a), pentru clasele din învățământul postliceal, cu excepția calificărilor din domeniul sănătate și asistență pedagogică, și pentru clasele din învățământul profesional, anul școlar are o durată de 37 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 28 iunie 2024;

d. pentru clasele din învățământul postliceal, durata cursurilor este cea stabilită prin planurile-cadru de învățământ în vigoare.

Cursurile încep la data de 11 septembrie 2023 și sunt organizate în intervale de cursuri și intervale de vacanță, după cum urmează:

- **cursuri:** de luni, 11 septembrie 2023, până vineri, 27 octombrie 2023;
 - **vacanță:** de sâmbătă, 28 octombrie 2023, până duminică, 5 noiembrie 2023;
- **cursuri:** de luni, 6 noiembrie 2023, până vineri, 22 decembrie 2023;
 - **vacanță:** de sâmbătă, 23 decembrie 2023, până duminică, 7 ianuarie 2024;
- **cursuri:** de luni, 8 ianuarie 2024, până vineri, 9 februarie 2024, respectiv vineri, 16 februarie 2024, sau vineri, 23 februarie 2024, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, după caz;
 - **vacanță:** o săptămână, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, în perioada 12 februarie – 3 martie 2024;
- **cursuri:** de luni, 19 februarie 2024, respectiv luni, 26 februarie 2024, sau luni, 4 martie 2024, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, după caz, până vineri, 26 aprilie 2024;
 - **vacanță:** de sâmbătă 27 aprilie 2024, până marți, 7 mai 2024;
- **cursuri:** de miercuri, 8 mai 2024, până vineri, 21 iunie 2024;
- **vacanță:** de sâmbătă, 22 iunie 2024, până duminică, 8 septembrie 2024.

În același timp, trebuie avute în vedere cele două programe naționale, „Școala altfel” și „Săptămâna verde”, care se desfășoară în perioada 11 septembrie 2023 – 26 aprilie 2024, în intervale de câte 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ. În ziua de 5 octombrie, de Ziua Internațională a Educației și în zilele nelucrătoare/de sărbătoare legală prevăzute de lege și de contractul colectiv de muncă aplicabil nu se organizează cursuri.

2. Evaluarea rezultatelor elevilor:

- începând cu anul școlar 2022-2023, tezele nu mai sunt obligatorii;
- numărul de calificative/note acordate anual fiecărui elev, la fiecare disciplină de studiu, este stabilit de cadrul didactic, în funcție de numărul unităților de învățare și de numărul săptămânal de ore prevăzut în planul-cadru. La fiecare disciplină numărul de calificative/note acordate anual este cu cel puțin trei mai mare decât numărul de ore alocat săptămânal disciplinei în planul-cadru de învățământ; (nr. ore/săptămână +3 = nr. total ore) necesare pentru încheierea situației școlare.
- la fiecare disciplină de studiu se încheie anual o singură medie, calculată prin rotunjirea mediei aritmetice a notelor la cel mai apropiat număr întreg. La o diferență de 50 de sutimi, rotunjirea se face în favoarea elevului.

Recomandări privind planificarea calendaristică pentru anul școlar 2023-2024

Ordinul Ministrului Educației nr. 3800/09.03.2023, privind structura anului școlar 2023-2024, presupune o nouă organizare a parcurgerii programei și la disciplina Istorie pentru clasa a XI-a, astfel încât aceasta să corespundă în mod eficient intervalelor de cursuri.

Organizarea intervalelor de cursuri și intervalelor de vacanță prezintă astfel:

Nr. crt.	Interval de cursuri	Perioada calendaristică	Numărul de săptămâni	Observații
1.	I	11.IX.2023 – 27.X.2023	7	
2.	II	06.XI.2023 – 22.XII.2023	7	*o săptămână pentru programul național „Școala altfel” sau „Săptămâna verde”.
3.	III	08.I.2024- 09/16/23.II.2024**	6/7/8	**conform deciziei ISJ/ISMB
4.	IV	19/26.II/04.III.2024* - 26.IV.2024	9/10/11	*o săptămână pentru programul național „Școala altfel” sau ”Săptămâna verde”.
5.	V	08.V.2024– 21.VI.2024	7	

În Ordinul Ministerului Educației menționat mai sus se precizează că în cadrul anului școlar 2023-2024 se desfășoară și două programe naționale, ”Școala altfel” și ”Săptămâna verde”, în intervale de câte cinci zile consecutive lucrătoare, planificate în funcție de decizia fiecărei unități de învățământ, însă doar în perioada 11 septembrie 2023- 26 aprilie 2024. În consecință, la nivelul anului școlar se însumează 34 de săptămâni dedicate doar activităților de învățare-predare-evaluare.

Se recomandă în cadrul programei de istorie pentru clasa a XI-a „**învățarea istoriei prin cercetare**” - învățarea prin descoperire, analiza surselor istorice, dezbateră, jocul de rol, investigația. De asemenea, integrarea noilor tehnologii în procesul de predare-învățare a devenit esențială. Procesul de evaluare, continuă și formativă, conform aceleiași programe școlare, îmbină formele clasice de evaluare cu cele complementare, precum: proiectul, portofoliul, autoevaluarea etc. Aceste aspecte se regăsesc și în cadrul *Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar*, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 4183/04.07.2022: „Evaluarea rezultatelor la învățatură se realizează permanent, pe parcursul anului școlar” (art.103, alin.1). Instrumentele de evaluare prevăzute în regulament, care pot fi aplicate în cadrul orelor de istorie de la clasa a XI-a, sunt: evaluări orale, teste, activități practice, referate, proiecte, cele din urmă regăsindu-se și în cadrul programei de istorie pentru clasa a XI-a. Însă, atât programa, cât și regulamentul-cadru, nu limitează creativitatea didactică a fiecărui profesor în domeniul conceperii modalităților și instrumentelor de evaluare, autoevaluare, inter-evaluare.

Rezultatele evaluărilor se exprimă, în cazul disciplinei istorie la clasa a XI-a, în note acordate elevilor, de la 1 la 10, note pe care profesorul de istorie le comunică în mod obligatoriu elevilor și pe care le trece în catalog și în carnetul de elev.

Conform Regulamentului-Cadru, elevii aflați în situație de corigență vor avea cu cel puțin o notă în plus față de numărul minim de note prevăzut de regulamentul-cadru, ultima notă fiind acordată, de regulă, în ultimele trei săptămâni ale anului școlar.

O situație specifică o constituie curriculumul organizat modular pentru licee tehnologice, școli profesionale, (a nu se confunda cu intervalele de cursuri din structura anului școlar 2023-2024), curriculum în cadrul căruia „numărul de note acordate trebuie să fie corelat cu numărul de ore alocate fiecărui modul în planul de învățământ, precum și cu structura modulului, de regulă, o notă la un număr de 25 de ore. Numărul minim de note acordate elevului la un modul este de două (ROFUIP 2022 – art. 107, alin. 5): „*media unui modul se calculează din notele obținute pe parcursul desfășurării modulului*”, conform prevederilor de mai sus. „*Încheierea mediei unui modul care se termină pe parcursul anului se face în momentul finalizării acestuia*” (ROFUIP 2022 – art. 109, alin. 3, 4).

Instrumentele de proiectare didactică: planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare, reprezintă documente proiective care realizează asocierea dintre elementele programei școlare și cadrul de implementare practică a acesteia, în condițiile resurselor de timp ale unui an școlar. Acestea nu trebuie să reprezinte o activitate formală, de elaborare a unor documente cu utilitate scăzută în practica școlară, ci trebuie gândite ca instrumente care să ducă la creșterea relevanței și eficienței activității de predare-învățare-evaluare.

Proiectarea demersului didactic se realizează prin raportare la programa școlară și presupune următoarele etape:

- **lectura integrală și personalizată a programei școlare;**
- **elaborarea planificării calendaristice;**
- **proiectarea unităților de învățare.**

În cadrul demersului de realizare a planificării calendaristice pentru istorie, la clasa a XI-a, considerăm utile următoarele recomandări:

- conform proiectării didactice la finalul fiecărei unități de învățare este necesară existența orelor de recapitulare și evaluare;
- fiecare unitate de învățare trebuie să beneficieze de evaluare, însă nu este obligatoriu ca de fiecare dată evaluarea să se finalizeze cu o notă în catalog;
- sarcinile de lucru trebuie adaptate la nevoia de a forma competențe elevilor;
- evaluarea inițială facilitează demersul didactic de predare-învățare-evaluare; testul predictiv se realizează pe baza unei matrici și este însoțit și de barem de evaluare și notare. După realizarea evaluării și notării trebuie propuse acțiuni de tip remedial.

Având în vedere numărul competențelor asociate cu conținuturile programei de istorie pentru clasa a XI-a, este utilă pentru elevi o anumită ritmicitate a evaluărilor și notărilor, precum și o anumită varietate a formelor și instrumentelor de evaluare, disciplina Istorie fiind, prin specificul său, foarte generoasă în domeniul creativității didactice.

Sugestii pentru realizarea planificării calendaristice

Model de planificare calendaristică pentru 1oră pe săptămână

Unitatea de învățământ:.....

Disciplina: Istorie

Clasa a XI-a

Nr. ore /săptămână: 1 oră

Programa școlară aprobată prin OMEC nr. 5099 / 09.09.2009

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Număr de ore	Săpt./ Data	Obs./
Evaluare inițială. Elemente introductive.		Evaluarea competențelor formate anterior Aplicarea și interpretarea rezultatelor evaluării inițiale Identificarea nevoilor de învățare ale elevilor Prezentarea manualului, a strategiei de evaluare	2		IC 1
POPOARE ȘI SPAȚII ISTORICE	1.1. Formularea, în scris și oral, a unor opinii referitoare la o temă de istorie	Europa și lumea în secolul al XX-lea Europa contemporană (unitate, diversitate, integrare); Cultura română – cultură europeană; România și Europa în secolul al XX-lea; Evaluare	5		IC 1
OAMENII, SOCIETATEA ȘI LUMEA IDEILOR	1.3. Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie. 2.1. Cunoașterea și asumarea valorilor cetățeniei	Economie și societate în lumea postbelică Ocupații și statute profesionale; Migrații în lumea contemporană; Viața privată și viața publică;	7		IC 2 o săptămână pentru programul național „Școala altfel” sau

	democratice. 3.1. Selectarea și comentarea surselor istorice pentru a susține/combate un punct de vedere.	Economie rurală – economie urbană în România Știința și societatea Impactul tehnologiei asupra vieții cotidiene și a mediului; Noile tehnologii și timpul liber; Contribuții românești la dezvoltarea științei și tehnicii; Evaluare			„Săptămâna verde
STATUL ȘI POLITICA	2.2. Analizarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare. 2.3. Folosirea strategiilor de negociere și cooperare civică. 3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice. 1.3 Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie.	Statele în perioada contemporană Forme de organizare statală Idei și regimuri politice România – de la statul totalitar la statul de drept; Evaluare	6		IC 3 **conform deciziei ISJ/ISMB, O săptămână de vacanță
RELAȚIILE INTERNAȚIONALE	3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor	Cooperare și conflict Instituții, mecanisme și politici de rezolvare a conflictelor în lumea contemporană; România și conflictele	9		IC 4 conform deciziei ISJ/ISMB o săptămână pentru programul

	și proceselor istorice. 4.2. Folosirea mijloacelor și a tehnologiilor de informare și comunicare pentru investigarea unui eveniment sau a unui proces istoric.	regionale în secolul al XX-lea; Evaluare			național „Școala altfel” sau ”Săptămâna verde”.
RELIGIA ȘI VIAȚA RELIGIOASĂ	3.4. Analiza diversității sociale, culturale și de civilizație în istorie pornind de la sursele istorice.	Religia în lumea contemporană Fundamentalismul; Arhitectura religioasă; Diversitatea religioasă în România; Evaluare	3		IC 5
Recapitulare. Evaluare finală		Forme complementare de evaluare	2		IC 5

*În perioada 11 septembrie 2023-24 aprilie 2024 se desfășoară programele naționale „Școala Altfel”, respectiv „Săptămâna Verde”. Derularea celor două programe **nu se planifică** în același interval de cursuri.

Model de planificare calendaristică pentru 2 ore pe săptămână

Unitatea de învățământ:.....

Disciplina: Istorie

Clasa a XI-a

Nr. ore /săptămână: 2 ore (conform programei, sunt obligatorii competențele specifice scrise cu litere necursive și fără asterisc și toate conținuturile, inclusiv cele marcate prin asterisc (*) și corp de literă cursiv)

Programa școlară aprobată prin OMEC nr. 5099 / 09.09.2009

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Număr de ore	Săpt./ Data	Obs./
Evaluare		Evaluarea competențelor formate	4		IC 1

<p>inițială.</p> <p>Elemente introductive.</p>		<p>anterior.</p> <p>Aplicarea și interpretarea rezultatelor evaluării inițiale</p> <p>Identificarea nevoilor de învățare ale elevilor</p> <p>Prezentarea manualului, a strategiei de evaluare</p>			
<p>POPOARE ȘI SPAȚII ISTORICE</p>	<p>1.1. Formularea, în scris și oral, a unor opinii referitoare la o temă de istorie</p>	<p>Europa și lumea în secolul al XX-lea</p> <p>Europa contemporană (unitate, diversitate, integrare); <i>*Europa și spațiile de civilizație extraeuropene</i></p> <p>Cultura română – cultură europeană; România și Europa în secolul al XX-lea; <i>*Grigore Gafencu și unitatea europeană; *Imaginea României în presa internațională după anul 1989-</i> (studii de caz)</p> <p>Evaluare</p>	<p>10</p>		<p>IC 1</p> <p>*</p>
<p>OAMENII, SOCIETATEA ȘI LUMEA IDEILOR</p>	<p>1.3. Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie.</p> <p>2.1. Cunoașterea și asumarea valorilor cetățeniei democratice.</p> <p>3.1. Selectarea și comentarea surselor istorice pentru a susține/combate un punct de vedere.</p>	<p>Economie și societate în lumea postbelică</p> <p>Ocupații și statute profesionale;</p> <p>Migrații în lumea contemporană;</p> <p>Viața privată și viața publică;</p> <p><i>*Curenți și idei economice: economii dirijate și economii liberale</i> (studiu de caz)</p> <p>Economie rurală – economie urbană în România</p> <p><i>*Diaspora și exilul românesc</i> (studiu de caz)</p> <p>Știința și societatea</p> <p>Impactul tehnologiei asupra vieții</p>	<p>14</p>		<p>IC 2</p>

		<p>cotidiene și a mediului;</p> <p>Noile tehnologii și timpul liber;</p> <p>Contribuții românești la dezvoltarea științei și tehnicii – studii de caz</p> <p>Evaluare</p>			
STATUL ȘI POLITICA	<p>2.2. Analizarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare.</p> <p>2.3. Folosirea strategiilor de negociere și cooperare civică.</p> <p>3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice.</p> <p>1.3 Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie.</p>	<p>Statele în perioada contemporană</p> <p>Forme de organizare statală;</p> <p>Idei și regimuri politice;</p> <p>România – de la statul totalitar la statul de drept;</p> <p><i>*Teme și dezbateri politice în Parlamentul României la 1900.(studiu de caz);</i></p> <p><i>*Sistemul electoral din România între 1918-1938 și dinamica partidelor politice (studiu de caz).</i></p> <p>Evaluare</p>	16		IC 3
RELAȚIILE INTERNAȚIONALE	<p>3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice.</p> <p>4.2. Folosirea mijloacelor și a tehnologiilor de</p>	<p>Cooperare și conflict</p> <p>Instituții, mecanisme și politici de rezolvare a conflictelor în lumea contemporană;</p> <p>România și conflictele regionale în secolul al XX-lea;</p> <p><i>*România în Tratatul de la Varșovia (studiu de caz).</i></p>	10		IC 4 *

	informare și comunicare pentru investigarea unui eveniment sau a unui proces istoric.	Evaluare			
RELIGIA ȘI VIATA RELIGIOASĂ	3.4. Analiza diversității sociale, culturale și de civilizație în istorie pornind de la sursele istorice.	Religia în lumea contemporană Fundamentalismul Arhitectura religioasă; * <i>Pelerinajul</i> (studiu de caz) Diversitatea religioasă în România- studiu de caz Evaluare	8		IC 5
Recapitulare. Evaluare finală		Forme complementare de evaluare	6		IC 5

*În perioada 11 septembrie 2023-24 aprilie 2024 se desfășoară programele naționale „Școala Altfel”, respectiv „Săptămâna Verde”. Derularea celor două programe **nu se planifică** în același interval de cursuri.

Model de planificare calendaristică pentru 3 ore pe săptămână

Planificarea calendaristică ISTORIE, clasa a XI-a

Unitatea de învățământ:.....

Disciplina: Istorie

Clasa a XI-a

Nr. ore /săptămână: 3 ore (la filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale cu 3 ore/săptămână programa se parcurge integral)

Programa școlară aprobată prin OMEC nr. 5099 / 09.09.2009

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Număr de ore	Săpt./ Data	Obs.
Evaluare inițială. Elemente introductive.		Evaluarea competențelor formate anterior Aplicarea și interpretarea rezultatelor evaluării inițiale Identificarea nevoilor de învățare	3		IC 1

		ale elevilor Prezentarea manualului, a strategiei de evaluare			
POPOARE ȘI SPAȚII ISTORICE	1.1. Formularea, în scris și oral, a unor opinii referitoare la o temă de istorie. 1.2.*Elaborarea unei argumentări orale sau scrise. 3.2.*Compararea relevanței surselor istorice în abordarea unui subiect.	Europa și lumea în secolul al XX-lea Europa contemporană (unitate, diversitate, integrare); <i>*Europa și spațiile de civilizație extraeuropene</i> Cultura română – cultură europeană; România și Europa în secolul al XX-lea; <i>*Grigore Gafencu și unitatea europeană;</i> <i>*Imaginea României în presa internațională după anul 1989- (studii de caz)</i> Evaluare	18		IC 1
OAMENII, SOCIETATEA ȘI LUMEA IDEILOR	1.3. Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie. 2.1. Cunoașterea și asumarea valorilor cetățeniei democratice. 3.1. Selectarea și comentarea surselor istorice pentru a susține/combate un punct de vedere. 4.1.* Proiectarea unei cercetări cu subiect istoric.	Economie și societate în lumea postbelică Ocupații și statute profesionale; Migrații în lumea contemporană; Viața privată și viața publică; <i>*Curenți și idei economice: economii dirijate și economii liberale (studiu de caz)</i> Economie rurală – economie urbană în România <i>*Diaspora și exilul românesc (studiu de caz)</i> Știința și societatea Impactul tehnologiei asupra vieții cotidiene și a mediului; Noile tehnologii și timpul liber; Contribuții românești la	18		IC 2 *

		dezvoltarea științei și tehnicii – studii de caz			
		Evaluare			
STATUL ȘI POLITICA	<p>2.2. Analizarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare.</p> <p>2.3. Folosirea strategiilor de negociere și cooperare civică.</p> <p>3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice.</p> <p>1.3 Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie.</p>	<p>Statele în perioada contemporană</p> <p>Forme de organizare statală;</p> <p>Idei și regimuri politice;</p> <p>România – de la statul totalitar la statul de drept;</p> <p><i>*Teme și dezbateri politice în Parlamentul României la 1900.(studiu de caz)</i></p> <p><i>*Sistemul electoral din România între 1918-1938 și dinamica partidelor politice (studiu de caz)</i></p> <p>Recapitulare. Evaluare</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>		IC 3
RELAȚIILE INTERNAȚIONALE	<p>1.4* Susținerea argumentată a unui punct de vedere într-o discuție/într-un referat pe teme de istorie</p> <p>3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor</p>	<p>Cooperare și conflict</p> <p>Instituții, mecanisme și politici de rezolvare a conflictelor în lumea contemporană;</p> <p>România și conflictele regionale în secolul al XX-lea;</p> <p><i>*România în Tratatul de la Varșovia.</i></p> <p>(studiu de caz)</p>	24		IC 4 *

	și proceselor istorice. 4.2. Folosirea mijloacelor și a tehnologiilor de informare și comunicare pentru investigarea unui eveniment sau a unui proces istoric.	Evaluare	3		
RELIGIA ȘI VIAȚA RELIGIOASĂ	1.4*Susținerea argumentată a unui punct de vedere într-o discuție/într-un referat pe teme de istorie. 3.4. Analiza diversității sociale, culturale și de civilizație în istorie pornind de la sursele istorice.	Religia în lumea contemporană Fundamentalismul; Arhitectura religioasă; * <i>Pelerinajul</i> (studiu de caz) Diversitatea religioasă în România-studiu de caz Recapitulare. Evaluare	9 3		IC 5
Recapitulare. Evaluare finală		Forme complementare de evaluare	9		IC 5

*În perioada 11 septembrie 2023-24 aprilie 2024 se desfășoară programele naționale „Școala Altfel”, respectiv „Săptămâna Verde”. Derularea celor două programe **nu se planifică** în același interval de cursuri.

Detalierea unor activități de învățare pentru Competențe Generale/Competență Specifică

Competența generală: 1. Utilizarea eficientă a comunicării și a limbajului de specialitate

Competența specifică 1.1. Formularea, în scris și oral, a unor opinii referitoare la o temă de istorie

Conținuturi asociate: Europa și lumea în secolul XX

Exemple de activități de învățare:

1. Rezolvarea, în scris sau oral, a unor cerințe care vizează interpretarea critică a informațiilor din surse istorice tipărite/ online referitoare la unitate și diversitate în Europa contemporană prin utilizarea unor metode de gândire critică (de exemplu: Metoda Sinelg, Știu-vreau să știu-Am învățat, Jurnalul cu dublă intrare)
2. Rezolvarea, în scris sau oral, a unor cerințe care implică selectarea din sursele istorice tipărite/ online a argumentelor care susțin un punct de vedere referitor la contribuția culturii românești la patrimoniul european și universal prin utilizarea unor metode specifice evocării (de exemplu: ciorchinele, termenii cheie, brainstorming)
3. Redactarea unui eseu argumentativ privind importanța aderării României la Uniunea Europeană, utilizând surse istorice tipărite/ online

Competența generală: 2. Exersarea demersurilor și acțiunilor civice democratice

Competența specifică 2.2. Analizarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare

Conținuturi asociate: Statele în perioada contemporană

Exemple de activități de învățare:

1. Elaborarea unor proiecte în vederea prezentării și analizei comparative a formelor de organizare statală, ideilor și regimurilor democratice postbelice din Franța, R. F. Germană, Japonia, S.U.A. (alcătuirea unor diagrame tematice, ilustrarea formării și a atribuțiilor instituțiilor, prezentarea unor fragmente din constituții etc.)
2. Organizarea de dezbateri, la nivelul clasei, în care elevii simulează elaborarea unei constituții, negociind aspecte referitoare la forma de guvernământ, principiile democratice, structura instituțională, drepturile și libertățile cetățenești, gradul de descentralizare al țării etc.
3. Realizarea unor jocuri de rol prin care elevii simulează etape ale procesului electoral și/sau activitatea instituțiilor politice (alegerile parlamentare/prezidențiale, constituirea și funcționarea guvernului, dezbaterile parlamentare etc.)

Competența generală 3: Aplicarea principiilor și metodelor adecvate în abordarea surselor istorice

Competența specifică 3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice

Conținuturi asociate: Statele în perioada contemporană; Cooperare și conflict

Exemple de activități de învățare:

1. Exerciții de reflecție pe baza surselor istorice tipărite/online referitoare la ideologiile politice contemporane, utilizând diferite metode (de exemplu: Pălăriile gânditoare, Mozaicul/Jigsaw, Cubul, Diagrama Venn, Rețeaua de discuții)
2. Realizarea unui joc de rol/piesă de teatru/filmuleț care să ilustreze perspective diferite asupra evenimentelor din timpul Războiului Rece, utilizând diferite surse istorice
3. Realizarea unui portofoliu digital privind Revoluția română din decembrie 1989, utilizând diferite mijloace de informare și surse istorice (chestionar, interviu, articole de presă, studii istorice, fotografii)

Competența generală: 4. Folosirea resurselor care susțin învățarea permanentă

Competența specifică 4.2. Folosirea mijloacelor și a tehnologiilor de informare și comunicare pentru investigarea unui eveniment sau a unui proces istoric

Conținuturi asociate: Cooperare și conflict

Exemple de activități de învățare:

1. Exerciții de analiză critică a mesajelor media prin aplicarea celor cinci concepte fundamentale ale educației media (autor, format, conținut, public, scop etc.)
2. Realizarea unei investigații privind reflectarea conflictelor din secolul XX în mass-media, prin stabilirea planului investigației (Metoda Gândiți-lucrați în perechi-comunicați), consultarea presei tipărite/online și prezentarea sub forma unui referat/ pagină web/prezentare PowerPoint
3. Realizarea, în echipă, a unor reportaje despre acțiunile desfășurate de O.N.U. folosind resurse multimedia și aplicații interactive (de exemplu: Bookcreator, Movie Maker, Canva etc.)

Exemplu de activitate față în față

COMPETENȚĂ GENERALĂ: 2. Exersarea demersurilor și acțiunilor civice democratice

COMPETENȚĂ SPECIFICĂ: 2.2. Analizarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE PENTRU COMPETENȚA SPECIFICĂ 2.2:

- 1) **elaborarea de proiecte** în vederea prezentării și analizei comparative a formelor de organizare statală, ideilor și regimurilor democratice postbelice (utilizând diagrame tematice, fotografiile, filme, fragmente din documente istorice, texte care ilustrează formarea și atribuțiile instituțiilor etc.);
- 2) **organizarea de dezbateri**, la nivelul clasei, cu tema *Constituția țării*, în cadrul căreia elevii negociază aspecte privitoare la forma de guvernământ, principiile democratice, structura instituțională, drepturile și libertățile cetățenești, gradul de descentralizare al țării etc.;
- 3) **realizarea unor jocuri de rol** în care elevii simulează etape ale procesului electoral și/sau activitatea instituțiilor politice (alegerile parlamentare/prezidențiale, constituirea și funcționarea guvernului, dezbaterile parlamentare etc.).

Elevi din clasa a XI-a în cadrul jocului de rol

Buletin de vot realizat de elevii clasei a XI-a

BULETIN DE VOT					
Adunarea Națională			Camera Senatului		
PPS 1. Dîrba Ecaterina 2. Rădu Alexandru 3. Anghel Rebecca 4. Filip-Foia Teodora	PNC 1. Drăgan Alina 2. Prodan Katherine 3. Serbănuș Radu 4. Tudosan Alexandra	PTL 1. Mironescu Ecaterina 2. Blăniș Georgiana 3. Pleșter Alina 4. Vănoaie Diana	PPS 1. Anghel Rebecca 2. Filăruș Alexandra 3. Pleșter Magda 4. Lușteanu Alina	PNC 1. Ungureanu Bianca 2. Cejcaru Evelina 3. Pleșteru Maria 4. Borcan Iuliana	PTL 1. Ionescu Sabina 2. Tătaru Thea 3. Hureșu Iulia 4. Comșoș Eduard
Președinte					
Olaru Daria	Ăvănăoie Alexandra	Zăgnat Mihai			

EXEMPLIFICAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNVĂȚARE – (1-3 ore, în funcție de profilul și nivelul clasei)

CONȚINUTURI ASOCIATE: Forme de organizare statală; Idei și regimuri politice (Franța, R. F. Germană, Japonia, S.U.A.).

TIPUL LECȚIEI: de recapitulare și consolidare.

METODA DIDACTICĂ INTERACTIVĂ: Proiectul

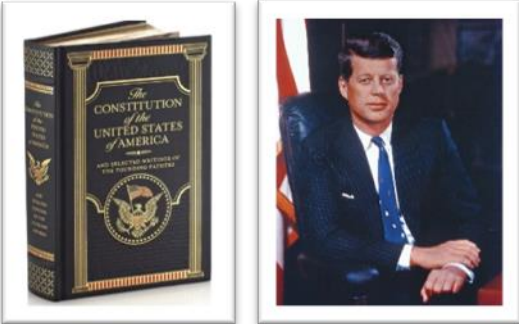

Proiectul este o metodă didactică complexă, centrată pe elev, care se desfășoară în clasă și în afara ei, pe parcursul mai multor zile sau chiar săptămâni, utilizând diferite forme de activitate (individuală, pe grupe și frontală) și răspunzând nevoilor evaluării formative și sumative. Conexiunile proiectului cu viața reală sunt esențiale pentru a asigura un context de învățare util și pentru a-i pune pe elevi în contact cu un public în momentul prezentării rezultatelor; de asemenea, contactul cu comunitatea altor elevi și cu specialiști din domeniu poate genera o motivație în plus. Metoda proiectului presupune parcurgerea mai multor etape, respectiv **etapa pregătitoare** (stabilirea temei, alocarea resurselor, organizarea echipelor, împărțirea rolurilor, stabilirea graficului activităților și a modalităților de evaluare), **etapa elaborării propriu-zise a proiectului** (elaborarea proiectului și monitorizarea elevilor de către profesor), **etapa prezentării și evaluării proiectului**. Printre avantajele utilizării metodei se numără: realizarea unui învățământ diferențiat (în funcție de nivelul de pregătire și stilul de învățare al elevilor), încurajarea gândirii critice, creșterea stimei de sine, asumarea responsabilității, abordarea interdisciplinară a istoriei, dezvoltarea unor competențe precum rezolvarea de probleme, colaborarea și comunicarea în cadrul unor echipe.

Activitatea se poate desfășura față în față, dar și în *sistem blended - learning* (învățare combinată) deoarece oferă o nouă experiență de învățare, în care sunt combinate avantajele comunicării moderne/on-line cu învățarea tradițională, bazată pe discuții și reflecții, unde elevii sunt direct implicați și oferă un feedback imediat. Astfel, profesorul sprijină procesul educativ, prin organizarea conținuturilor, iar elevii sunt implicați activ și responsabil în propria învățare. Învățarea combinată oferă avantaje atât pentru elevi (pot lucra independent și în ritmul propriu on-line, dobândesc o mai mare încredere și îndemnare în utilizarea tehnologiei, își gestioneze singuri resursele, ceea ce contribuie la dezvoltarea personală), cât și pentru profesor (flexibilitate și creativitate în organizarea conținuturilor, posibilitatea de a petrece mai mult timp cu elevii individual, oferindu-le sprijin atunci când se confruntă cu probleme sau dileme). Astfel, pentru realizarea proiectelor se poate utiliza *modelul clasei inversate (flipped classroom)*, în care predarea conținuturilor, colaborarea în echipe și instruirea se realizează în sistem online, iar prezentarea produselor finale ale proiectelor în sistem tradițional.

1. Etapa pregătitoare desfășurării proiectului (la începutul unității de învățare)

În vederea dezvoltării competenței vizate (2.2.), consolidării conținuturilor asociate și evaluării, la începutul unității de învățare sau cu două săptămâni înainte de desfășurarea activității prin metoda proiectului, elevii sunt împărțiți în patru grupe, apoi este stabilită tema pentru fiecare echipă:

- **grupa nr. 1 – Forma de organizare statală, ideile și regimul politic din Franța;**
- **grupa nr. 2 – Forma de organizare statală, ideile și regimul politic din R. F. Germană;**
- **grupa nr. 3 – Forma de organizare statală, ideile și regimul politic din S.U.A.;**
- **grupa nr. 4 – Forma de organizare statală, ideile și regimul politic din Japonia.**

<i>Franța – republică prezidențială</i>	<i>R. F. Germană – republică parlamentară</i>
	
<i>S.U.A. – republică prezidențială</i>	<i>Japonia – monarhie constituțională</i>
	

De asemenea, tot în această etapă, profesorul stabilește împreună cu elevii subtemele ce vor fi abordate în cadrul proiectului, spre exemplu:

a) **Constituția Franței/R. F. Germania/S.U.A./Japoniei** din perioada postbelică (contextul elaborării, principalele prevederi);

b) **forma de guvernământ** (descrierea, pe scurt, a monarhiei, republicii prezidențiale/semiprezidențiale/ parlamentare și menționarea a 1-2 motive ale alegerii formei de guvernământ pentru fiecare stat);

c) **principalele instituții de conducere:** guvern, parlament, instituția prezidențială/monarhică (modalitate de alege/sucesiune/constituire și principalele atribuții);

d) **principalele formațiuni politice** (denumirea principalelor partide, numirea a două personalități politice și prezentarea, pe scurt, a unei ideologii).

Ulterior constituirii grupelor și stabilirii temelor și subtemelor, sunt distribuite rolurile pentru fiecare elev, se recomandă o bibliografie minimală și sunt menționate criteriile de evaluare ale proiectului: corectitudinea, organizarea și adaptarea conținuturilor științifice la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor, diversitatea surselor bibliografice și a formelor de prezentare (texte elaborate de către elevi pe baza bibliografiei, extrase din documente istorice, grafice, schițe, material audio-video, caricaturi etc.).

2. Etapa elaborării, pe grupe, a celor patru proiecte (1 oră – în clasă sau în online, în sistem blended-learning pe GoogleClassroom)

În această etapă, elevii întocmesc proiectele, produsul final putând îmbrăca diferite forme, respectiv realizarea unui Power-Point/Prezi/Canva, a unui document în word/pdf sau a unei expuneri orale, susținută de imagini, care să conțină subtemele menționate. Fiecare elev lucrează la una dintre aceste subteme, dar are și o responsabilitate/rol în proiectul general, raportat la criteriile de evaluare menționate mai sus (elaborarea, verificarea sau organizarea conținutului, realizarea formei grafice, prezentarea orală a proiectului etc.). Încă de la începutul derulării proiectului, profesorul le atrage atenția elevilor că produsele finale trebuie să conțină texte elaborate de ei, pe baza mai multor surse bibliografice, și nu texte copiate. Pe parcursul derulării activității, elevii sunt coordonați de profesor, care răspunde la întrebările elevilor, dă indicații suplimentare, pune la dispoziție sau indică bibliografie de specialitate, gestionează situațiile în care elevii nu ajung la consens. Pentru a facilita comunicarea dintre elevii clasei/grupelor formate, pot fi create clase pe Google Classroom sau grupuri pe Facebook/Watsapp.

Președintele Franței

Președintele Republicii Franceze este șeful de stat ales al Franței și deținătorul titlului de co-principe al Andorei și Marele Maestru al Legiunii de Onoare.

Metoda de alegere este prin vot universal, candidatul declarat câștigător având nevoie de obținerea majorității din numărul de voturi exprimate. În cazul în care în primul tur nici un candidat nu a obținut majoritatea, se organizează un al doilea tur de scrutin între primii doi candidați.

Atribuții ale președintelui Franței

- alege primul ministru;
- promulgă legile;
- are puterea de a dizolva Adunarea Națională;
- primește ambasadorii;
- numește anumiți oficiali, cu acordul Guvernului.

Parlamentul Franței

Parlamentul Franței este instituția care exercită puterea legislativă și controlează activitatea guvernamentală a Franței.

Sistemul parlamentar al Franței este bicameral, compus din Camera Superioară, în cazul de față Senatul Franței, și Camera Inferioară, reprezentată de Adunarea Națională.

- **Adunarea Națională** a Franței cuprinde 577 de membri, numiți deputați, aleși cu un mandat de 5 ani, prin metoda majorității uninominale, în 2 tururi de scrutin.
- **Senatul Franței**, conform Art. 24 al Constituției din 1958, este reprezentarea colectivităților teritoriale și a francezilor stabiliți în afara Franței. Senatul cuprinde 331 de senatori, aleși pe o perioadă de 6 ani de un colegiu electoral format din deputați, consilieri regionali, generali și municipali, prin vot universal indirect.

Parlamentul Germaniei

- Bundestag** este Camera Inferioară a Parlamentului. Modalitatea de alegere este următoarea: alegătorii dispun de 2 voturi, unul uninominal prin care se alege un deputat care să reprezinte circumscripția și unul de listă, prin care se alege partidul dorit.
- Bundesrat** este Camera Superioară, formată din 45 membri proveniți din guvernele landurilor.

Atribuții:

- protejează interesele landurilor și le asigură integrarea legislativă și administrativă;
- se poate implica în problemele externe;
- propune legi spre a fi aprobate de Bundestag;
- trebuie să fie informat permanent de către Guvern cu privire la activitatea întreprinsă.

Atribuții:

- decide asupra bugetului federal;
- decide asupra activității Forțelor Armate;
- alege cancelarul;
- controlează activitatea Guvernului;
- participă la alegerea președintelui în Bundestag;

Președintele Germaniei

Președintele Germaniei, deși este ales ca și candidat al unui partid, după ocuparea postului nu trebuie să fie partizan al nici unei grupări politice.

Alegerea președintelui se face prin vot secret, fără dezbateri, de către Convenția Federală, alcătuită din membri Bundestag-ului și dintr-un număr egal de reprezentanți ai land-urilor. Convenția alege candidatul care obține o majoritate absolută de voturi.

Atribuțiile președintelui:

- > numește cancelarul, cu acordul Bundestag-ului;
- > numește judecătorii federali și ofițerii militari, cu acordul cancelarului sau a ministrului de resort;
- > verifică constituționalitatea legilor federale înainte de a le promulga;
- > participă la vizite în străinătate, primește diplomați, încheie tratate;
- > acordă grațieri, conferă medalii și onoruri;
- > joacă rolul de mediator în situații de criză.

3. Etapa prezentării, pe grupe, a celor patru proiecte (1 oră în clasă)

a) Moment organizatoric

La începutul activității, profesorul le reamintește elevilor criteriile de evaluare ale proiectului și punctajele aferente, precizează că trebuie să utilizeze un limbaj istoric adecvat și să adapteze informațiile la particularitățile clasei pentru a asigura înțelegerea noțiunilor prezentate. De asemenea, menționează că toți elevii trebuie implicați în prezentarea produsului final, chiar dacă unii într-o măsură mai mare, iar alții într-o măsură mai mică, în funcție de competențele formate până la acel moment.

b) Prezentarea proiectului

În această etapă, fiecare grupă prezintă pe rând proiectul, iar membrii celorlalte trei grupe notează ideile principale și formulează, în scris, întrebări care vor fi adresate celor care au întocmit produsul final. În cadrul expunerii, elevii vor alterna prezentarea conținuturilor scrise cu explicarea diaramelor, schițelor, imaginilor, filmelor, fragmentelor din documentele istorice. Ulterior, rolurile grupelor sunt schimbate, astfel încât fiecare dintre acestea să-și prezinte proiectul și să demonstreze colegilor utilitatea înțelegerii conținuturilor, a deprinderilor și competențelor învățate, a valorilor și atitudinilor democratice însușite.

c) Evaluarea proiectului

Evaluarea se va realiza pe tot parcursul activității, având în vedere atât calitatea proiectelor prezentate, cât și calitatea activității elevilor, după următorul barem de notare:

- a) **40 puncte** pentru **calitatea proiectului**, repartizate astfel:
 - **5 puncte** pentru utilizarea limbajului istoric adecvat temei proiectului;
 - **5 puncte** pentru respectarea structurii proiectului;
 - **5 puncte** pentru relevanța conținutului istoric, a surselor istorice utilizate;
 - **5 puncte** pentru ilustrarea adecvată (imagini, fotografii, axe cronologice etc.);
 - **5 puncte** pentru logica și argumentarea ideilor;
 - **5 puncte** pentru corectitudinea concluziilor;
 - **5 puncte** pentru creativitate, gradul de noutate adus prin proiect în abordarea temei;
 - **5 puncte** pentru bibliografie corect întocmită.
- b) **50 de puncte** pentru **calitatea activității elevilor**, repartizate astfel:
 - **10 puncte** pentru motivația elevului pentru tema proiectului prezentat;
 - **10 puncte** pentru capacitatea elevului de a se informa și de a utiliza o bibliografie adecvată subiectului prezentat;
 - **10 puncte** pentru nivelul de performanță atins de elev în realizarea activităților din diferite etape ale proiectului;
 - **10 puncte** pentru colaborarea în cadrul echipei/ grupului;
 - **10 puncte** pentru prezentarea proiectului.

Se acordă **10 puncte** din oficiu.

Descriptori de performanță pentru competența specifică 2.2.

Nivel minim - rezolvă sarcina parțial: recunoaște/identifică instituții, norme și proceduri de guvernare, dar are dificultăți în ceea ce privește înțelegerea și selectarea surselor istorice pentru proiect, formularea textului și organizarea materialului; prezintă lacunar proiectul și are dificultăți în utilizarea limbajului istoric adecvat; colaborează sporadic cu colegii și formulează greu concluziile.

Nivel mediu - rezolvă sarcina cu mici erori: prezintă instituțiile, normele și procedurile de guvernare, dar are dificultăți în ceea ce privește înțelegerea unor surse istorice pentru proiect și formularea unor texte; prezintă incomplet proiectul, cunoaște limbajului istoric, dar nu îl utilizează întotdeauna adecvat; formulează concluzii succinte.

Nivel maxim - rezolvă corect toate sarcinile: compară/prezintă instituțiile, explică logic normele și procedurile de guvernare utilizând diferite surse istorice; prezintă integral proiectul, organizează logic informațiile, formulează corect textele istorice; colaborează eficient cu colegii și formulează opinii argumentate.

4. Etapa obținerii performanței pe baza proiectului întocmit

Pentru elevii care au atins un nivel foarte bun, se recomandă **organizarea unei dezbateri** cu tema **Constituția țării**, în cadrul căreia elevii negociază aspecte privitoare la forma de guvernământ, structura instituțională, drepturile și libertățile cetățenești. Activitatea se desfășoară în ora următoare, **în clasă**. Aceasta respectă regulile dezbaterilor academice, după ce elevii s-au organizat liber în două subgrupe (care vor reprezenta simbolic un grup parlamentar, coordonat de un lider), una pledând PENTRU, cealaltă ÎMPOTRIVA ipotezei formulate și aducând fiecare 2-3 argumente, ulterior schimbând rolurile. Elevii neimplicați în dezbateri vor asista la aceasta și vor completa grila de evaluare a discursului în vederea desemnării la sfârșitul activității a titlului de CEL MAI BUN PARLAMENTAR. După finalizarea dezbaterii, în vederea conștientizării necesității implicării civice, câțiva elevi vor răspunde la următoarele cerințe:

1. Formulați un punct de vedere în legătură cu rolul implicării cetățenilor francezi/englezi/americani/japonezi în viața politică, aducând două argumente în acest sens.
2. Menționați consecințele directe și indirecte ale neimplicării cetățenilor în viața politică.

În cazul în care elevii nu mai au timpul necesar pentru aceste exerciții, le vor avea ca temă pentru acasă.

Pentru elevii care au atins un nivel minim/ mediu se recomandă rezolvarea, ca temă pentru acasă, a cerințele exemplificate mai jos.

Exemple de exerciții pentru clasele unde disciplina *Istorie* se studiază 2/ 3 ore pe săptămână

Sursa 1 – Constituția Franței (Republica a V-a)

„**Art. 12** Președintele republicii poate, după consultarea primului-ministru și a președinților celor două Camere ale Parlamentului, să dizolve Adunarea Națională.

Art. 34 Legea este votată de Parlament (...).

Art. 38 Guvernul poate, pentru a pune în aplicare programul său de guvernare, să ceară Parlamentului aprobarea de a da ordonanțe, pe o perioadă de timp limitat, măsuri care sunt considerate normale în domeniul legislativ.

Art. 39 Inițiativa legislativă aparține în același timp primului-ministru și Parlamentului.

Art. 48 Ordinea de zi a Camerelor include, cu prioritate și în ordinea fixată de Guvern, discutarea proiectelor de legi propuse de Guvern și a proiectelor de lege acceptate de acesta.

Art. 49 Prim-ministrul, după deliberările din Consiliul de Miniștri, își asumă în fața Adunării Naționale responsabilitatea guvernării prin program sau, eventual, printr-o declarație politică generală. Adunarea Națională își asumă responsabilitatea guvernării prin votul unei moțiuni de cenzură. O astfel de moțiune de cenzură nu ajunge să fie discutată dacă este semnată de mai puțin de o zecime dintre membrii Adunării. La votarea moțiunii sunt numărate doar voturile favorabile acesteia; nu poate fi adoptată dacă nu este votată de majoritatea Parlamentarilor. Dacă moțiunea este respinsă, semnatarii nu pot propune o altă moțiune în cursul acestei sesiuni, cu excepția cazului prevăzut mai jos.

Art. 50 Dacă Adunarea Națională adoptă o moțiune de cenzură sau respinge programul de guvernare sau declarația generală a Guvernului, prim-ministrul trebuie să înainteze președintelui republicii demisia Guvernului”.

(Jacques Marseille, *Histoire*, Editura Nathan, Paris, 2002)

1. Numiți o instituție cu rol legislativ și una cu rol executiv, din sursa dată.
2. Menționați două atribuții ale Parlamentului, din sursa dată.
3. Precizați, pe baza sursei, care sunt raporturile dintre puterea legislativă și puterea executivă?
4. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la modalitatea în care Constituția Republicii a V-a limitează puterea legislativă, susținându-l cu două informații selectate din sursă.
5. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în secolul al XX-lea, în Europa, există o altă formă de guvernământ în afara celei menționate în sursa dată.

Sursa 2 – Organizarea politică a R. F. Germane

„Din vara anului 1948, au fost organizate deliberări în vederea elaborării unei noi Constituții pentru un nou stat în partea vestică a Germaniei. După ce o adunare de delegați din diferite regiuni a aprobat noua Constituție, Republica Federală Germană a fost înființată oficial în mai 1949 (...). Inițial, statutul celor două Germanii era aproape identic. Amândouă aveau președinți ca șefi oficiali ai statului, pe lângă liderii politici ai guvernului; ambele aveau Camere Inferioare ale Parlamentului, rezultate în urma alegerilor naționale, și Camere Superioare reprezentând landurile (...). Existau totuși diferențe fundamentale de principiu între sistemele de politice ale celor două state, care aveau să devină explicite în timp. Democrația reprezentativă vest-germană era bazată pe alegeri generale libere pentru un număr mare de partide, alegeri ce aveau loc o dată la 4 ani (...). Președintele avea mai puține puteri decât Eratzkaiserul din republica de la Weimar, având un rol formal; mai mult, președintele nu era ales direct prin vot popular, ci mai degrabă indirect, printr-un Colegiu Electoral al Parlamentarilor (...).”

(Mary Fulbrook, *O scurtă istorie a Germaniei*, Iași, Editura Institutul European, 2002)

1. Numiți, din sursă, legea fundamentală a Republicii Federale Germane.
2. Menționați două instituții politice, la care se referă sursa dată.
3. Precizați două caracteristici ale alegerilor generale din Republica Federală Germană.
4. Menționați, pe baza sursei date, două asemănări între organizarea politică inițială a celor două state germane.
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la modalitatea în care era ales președintele Republicii Federale Germane, susținându-l cu două informații selectate din sursă.
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în Europa au existat regimuri politice democratice în perioada interbelică.

Sursa 3 A - Discursul de la Bayeux al generalului Charles de Gaulle (16 iunie 1946)

„Generalul Charles de Gaulle, ostil regimului parlamentar, expune motivele pentru care se opune proiectului de Constituție.

Cu siguranță, este însăși esența democrației ca opiniile exprimate, prin vot, să le orienteze gândirea, activitatea publică și cea legislativă a oamenilor politici. Dar și toate principiile și experiențele cer ca puterile publice (legislativă, executivă, judiciară) să fie clar separate și puternic echilibrate (...).

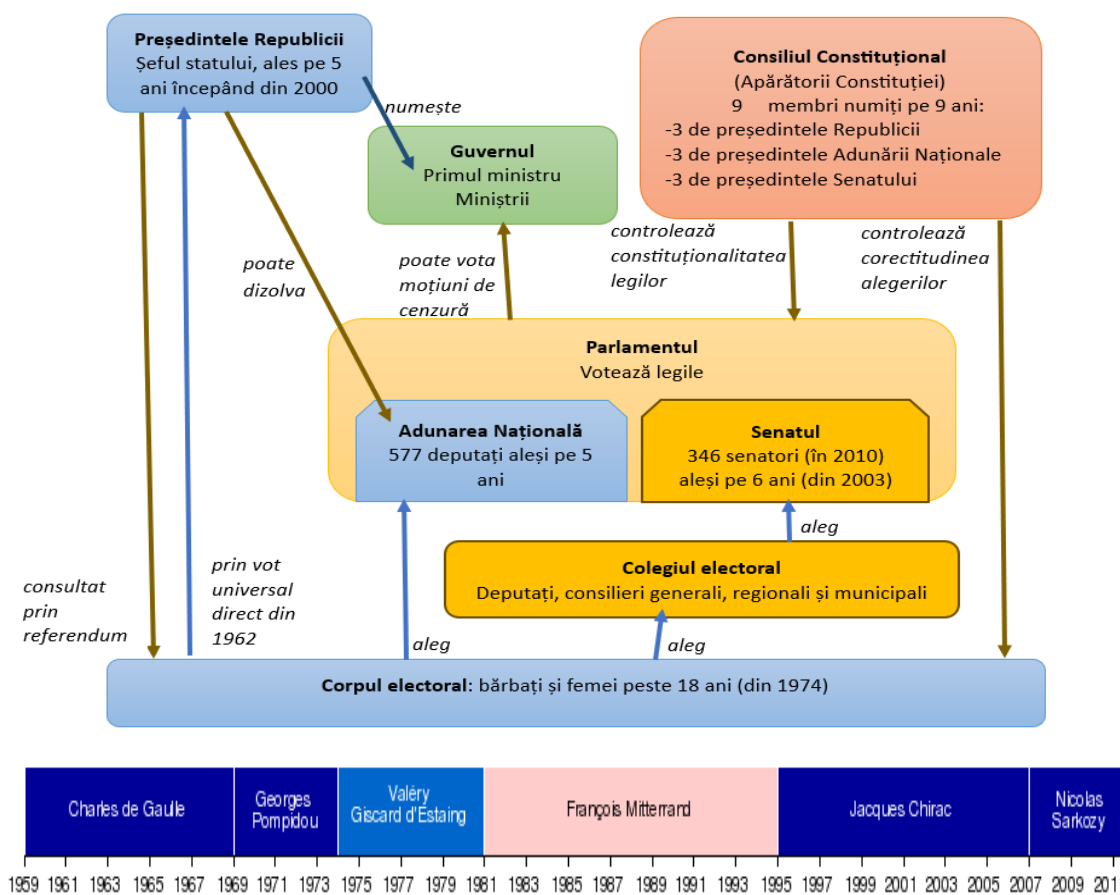
Într-adevăr, unitatea, coeziunea, disciplina internă a Guvernului Franței trebuie să fie lucruri sacre, deoarece există pericolul de a vedea repede însăși direcția țării slăbită și lipsită de autoritate. Ori, această unitate, această coeziune, această disciplină ar putea fi ele menținute pe termen lung dacă puterea

executivă ar emana de la cealaltă putere (puterea legislativă), față de care trebuie să existe un echilibru, și dacă fiecare dintre membrii Guvernului, care răspund colectiv în fața întregii Adunării Naționale, nu ar fi, în funcția sa, mandatat de un partid.

Prin urmare, șeful statului, situat deasupra partidelor, ales de un colegiu electoral care cuprinde Parlamentul, dar mult mai larg, este cel care trebuie să dirijeze puterea executivă. Este responsabilitatea șefului statului în a acorda/armoniza interesul general al cetățenilor, care a rezultat din alegeri, cu orientarea care reiese din Parlament. Lui îi revine responsabilitatea de a numi miniștri și, în primul rând, bineînțeles, premierul, care va aplica programul de guvernare și politicile executivului”.

(Jacques Marseille, *Histoire*, Editura Nathan, Paris, 2002)

Sursa 3 B

Sursa: (Jean-Michel Lambin, *Histoire*, Paris, Hachette Éducation, 2007)

1. Numiți un președinte al Franței din secolul al XXI-lea, menționat în sursa 3 B.
2. Menționați două atribuții ale președintelui Franței, la care se referă ambele surse.
3. Precizați, pe baza sursei 3 A, care este *esența democrației*.
4. Menționați, pe baza sursei 3 B, două deosebiri dintre cele două camere ale Parlamentului Franței.

5. Formulați, pe baza textului dat, un punct de vedere referitor la concepția politică a generalului Charles de Gaulle privitor la organizarea politică a Franței, susținându-l cu două informații selectate din sursa **3 A**.
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia în secolul al XX-lea în Europa s-au afirmat ideologii politice de tip totalitar.

Exemple de exerciții pentru clasele unde disciplina *Istorie* se studiază 1 oră pe săptămână

Exemplul 1:

Sursa 1 – Atribuțiile președintelui S.U.A.

„Președintele va fi comandantul șef al armatei și marinei militare a Statelor Unite și al poliției diferitelor state atunci când sunt chemate în serviciul activ al Statelor Unite. El poate cere, în scris, părerea funcționarului principal al fiecărui departament executiv asupra oricărui subiect privind îndatoririle funcțiilor respective; el va avea puterea de a acorda suspendarea executării și grațierea pentru infracțiunile comise împotriva Statelor Unite, cu excepția cazurilor de punere sub acuzare a membrilor Congresului. El va avea puterea, prin și cu avizul și acordul Senatului, să încheie tratate cu condiția ca 2/3 din senatorii prezenți să fie de acord; și, prin și cu avizul și cu acordul Senatului, el va numi ambasadori, alți funcționari publici și consuli, judecători la Curtea Supremă, precum și alți funcționari ai Statelor Unite ale căror numiri nu sunt prevăzute a fi făcute altfel de prezenta Constituție și care vor fi stabilite prin lege (...). Din când în când, Președintele va informa Congresul asupra stării uniunii și îi va recomanda spre considerare măsurile pe care el le apreciază necesare și oportune; el poate, în cazuri extraordinare, să convoace ambele Camere sau una dintre ele și, în caz de dezacord între ele cu privire la data suspendării sesiunii, el le poate suspenda până la data pe care o apreciază corespunzătoare; el primește ambasadorii și alți miniștri publici; el veghează la aplicarea corectă a legilor și acordă autoritate să-și exercite puterile tuturor persoanelor cu înalte funcții oficiale în Statele Unite. Președintele, vicepreședintele și toți funcționarii civili ai Statelor Unite vor fi destituiți din funcție în caz de punere sub acuzare și condamnare pentru trădare, corupție și alte crime și delictе majore”

(Constituția S.U.A.) - <https://constitutii.files.wordpress.com/2013/02/constitutia-s-u-a.pdf>

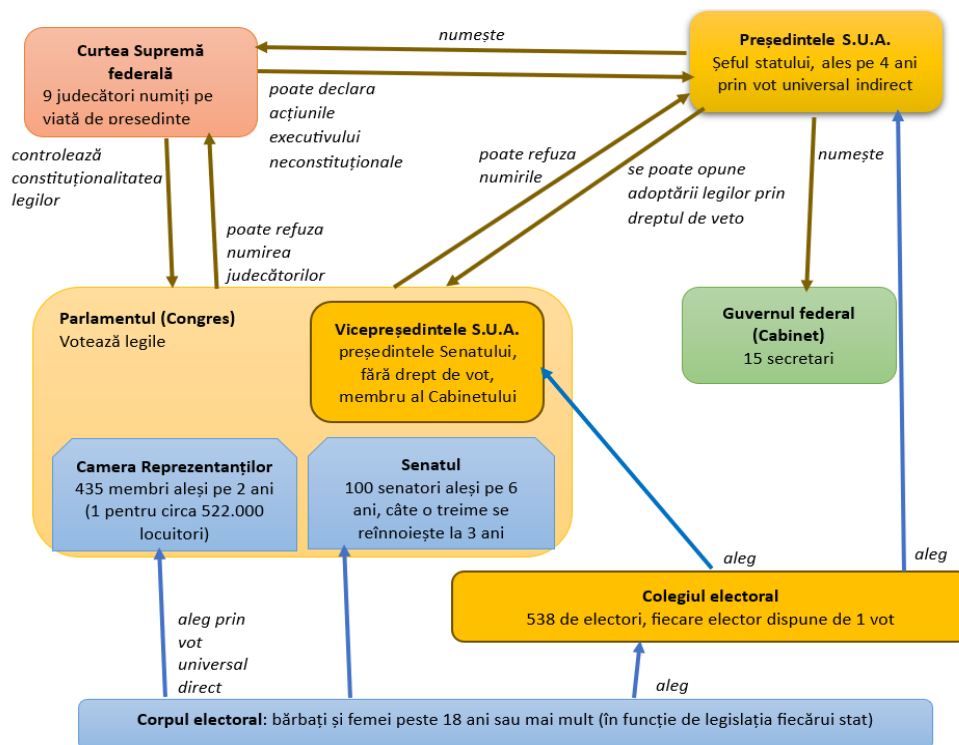
Sursa 2 – Afacerea Watergate

„Protestele tumultuoase de la sfârșitul anilor 1960 au cauzat o profundă îngrijorare la Casa Albă în timpul administrației Nixon, adânc nemulțumită de eforturile serviciilor secrete sau ale altor agenții, în special, de vreme ce protestatarii împotriva războiului erau acuzați de legături cu agenții secrete străine. În 1970, Casa Albă a stabilit o operațiune specială secretă de spionaj a ”instalatorilor”, a căror datorie era să ”astupe scurgerile” în cazuri ca cel al chestiunii Documentelor Pentagonului, și să mențină supravegherea listei tot mai lungi a celor priviți ca inamici ai președintelui. Activitățile lor au implicat intrări prin efracție pentru sustragere de informații și supraveghere electronică, toate realizate fără nici o urmă de autoritate legală (...). „Instalatorii” au condus operațiuni de sabotaj pentru a disturba campaniile altor candidați democrați cu atâta succes încât în final partidul l-a nominalizat pe George McGovern, cel mai slab posibil purtător de stindard și oponentul lui Nixon, cel mai probabil pentru a fi învins(...). În noiembrie 1972, Nixon l-a învins pe McGovern cu o majoritate covârșitoare de 18 milioane de voturi populare, și 520 de voturi în colegiul electoral, față de insignifiantele 17 voturi ale lui McGovern, unul dintre cele mai covârșitoare triumfuri ale istoriei electorale americane”.

(Philip Jenkins, *O istorie a Statelor Unite ale Americii*, Editura Artemis, București, 2002)

Sursa 3 – Instituțiile federale ale S.U.A.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1a/Political_System_of_the_United_States.svg

Pornind de la sursele istorice și schema ilustrativă de mai sus, rezolvați următoarele cerințe:

1. Menționați două caracteristici ale electoratului din SUA, precizate în sursa 3.
2. Explicați, pe baza sursei 3, principiul separării puterilor în stat din S.U.A.
3. Formulați, pe baza sursei 1, un punct de vedere referitor la rolul președintelui în S.U.A., susținându-l cu două informații selectate din sursă.
4. Argumentați, prin trei informații selectate din sursa 2, un punct de vedere referitor la afacerea "Watergate".

Exemplul 2:

Sursa 1 – atribuțiile împăratului Japoniei

„**Art. 1** Împăratul este simbolul statului japonez și al unității poporului japonez, iar acest statut se bazează pe voința unanimă a poporului japonez, care este deținătorul suveranității.

Art. 2 Tronul imperial este dinastic și se moștenește după cum se prevede în Statutul Casei Imperiale adoptat de Dietă.

Art. 3 Toate actele împăratului care se referă la chestiuni de Stat au nevoie de avizul și aprobarea Cabinetului, iar Cabinetul își asumă responsabilitatea acestora.

Art. 7 Împăratul, în urma avizului și aprobării Cabinetului, îndeplinește, în interesul poporului, următoarele acte referitoare la chestiunile de Stat: I. Promulgarea revizuirii constituționale, a legilor, a ordonanțelor Cabinetului și a tratatelor. II. Convocarea Dietei. III. Dizolvarea Camerei Reprezentanților. IV. Convocarea electoratului în vederea alegerilor generale ale membrilor Dietei. V. Confirmarea numirii și revocării miniștrilor de stat și, în cazurile prevăzute de lege, a celorlalți funcționari publici, precum și confirmarea scrisorilor de acreditare a ambasadurilor și a miniștrilor plenipotențiar. VI. Acordarea amnistiei, grațierii, reducerii de pedepse, scutirii de executare a pedepsei și reabilitării. VII. Confirmarea instrumentelor de ratificare și a celorlalte documente diplomatice, în cazurile prevăzute de lege. IX. Primirea ambasadurilor și a miniștrilor plenipotențiar străini. X. Efectuarea ceremoniilor.”

(Constituția Japoniei) - <https://constitutii.files.wordpress.com/2013/01/constituția-japoniei.pdf>

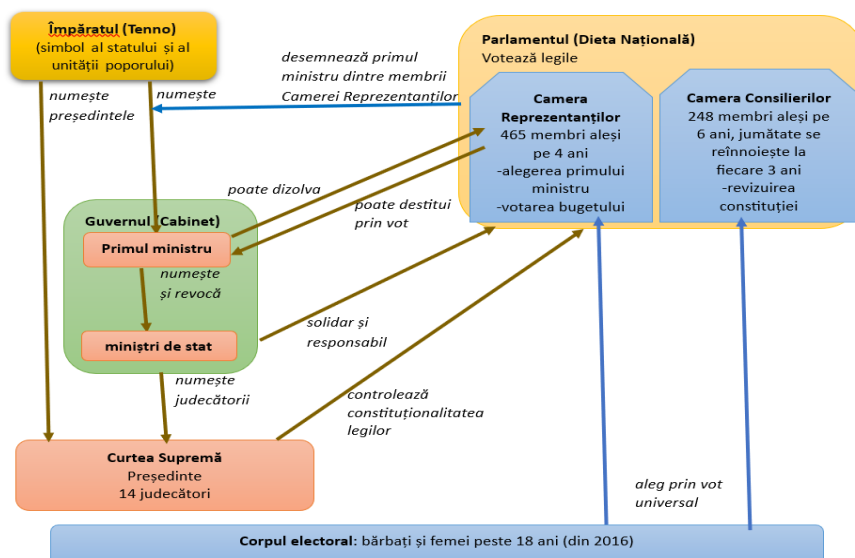
Sursa 2 – Viața politică din Japonia după 1989

„Același an 1989 a adus și sfârșitul unei ere, deoarece Hirohito a murit în ianuarie. Există speranță că sub fiul său, Akihito, ar fi putut să apară o oarecare schimbare de direcție de care să beneficieze în sfârșit și publicul. Noua eră a primit numele Heisei, însemnând literal ”Realizarea păcii depline”. (...)

Anii ce au urmat au fost martorii unei intense agitații politice aducând aminte de anii '80. Partide se formau și se desființau, loialitățile se schimbau, intrigile abundau. În cei 9 ani între 1987 și 1996, Japonia a avut tot atâția miniștri. Singurul factor constant a fost controlul națiunii de către conservatori. (...) Partidul Socialist – care și-a schimbat numele la începutul anilor '90 în Partidul Social Democrat din Japonia – și-a abandonat majoritatea principiilor politice, s-a aliat cu rivalii tradiționali din LDP și a pierdut mult din credibilitate și chiar din terenul câștigat la sfârșitul anilor '80. De fapt avea să piardă locuri la fiecare alegere și practic avea să dispară la sfârșitul anilor '90. (...) Spre surpriza multor observatori, publicul japonez de la sfârșitul anilor '90 căzuse într-un fel de complezență politică. (...) Alegerile din octombrie 1996 pentru camera inferioară, care au fost martore la revenirea în forță a LDP-ului, au însemnat și un record de slabă participare la vot (59%)”.

(Kenneth G. Henshall, *O istorie a Japoniei*, Ed. Artemis, București, 1999)

Sursa 3 – Instituțiile politice din Japonia

[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5e/Politics Under Constitution of Japan 04.svg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5e/Politics_Under_Constitution_of_Japan_04.svg)

Pornind de la sursele istorice și schema ilustrativă de mai sus, rezolvați următoarele cerințe:

1. Precizați, din sursa 1, trei atribuții ale împăratului.
2. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, relația dintre Guvern, Parlament (Dietă) și Curtea Supremă, utilizând două informații din sursa 3.
3. Precizați o asemănare și o deosebire între sistemul politic japonez și cel din Marea Britanie.
4. Argumentați, prin trei informații selectate din sursa 2, un punct de vedere referitor la viața politică din Japonia, după 1989.

Recomandări adaptate la diferite nevoi de învățare, cu rolul de a sprijini profesorii în construirea învățării remediale pentru categoriile de elevi în risc

Elevii care au dificultăți în **identificarea surselor istorice, organizarea informațiilor și structurii proiectului** vor fi îndrumați îndeaproape de către profesorul coordonator, punându-le la dispoziție surse istorice diverse, adresându-le întrebări ajutătoare în vederea selectării adecvate a informațiilor, prezentându-le modele de proiecte și de planuri în vederea organizării informațiilor sau chiar lucrând în echipă la elaborarea unor părți din proiect. Astfel, elevii vor rezolva, sub coordonarea profesorului, sarcini de tipul: prezintă, pe scurt, instituțiile politice centrale, numește principalele prevederi ale legii fundamentale, menționează modalitatea de alegere/constituire a unei instituții, precizează principalele atribuții ale instituțiilor politice, formulează puncte de vedere pe baza textului. De asemenea, elevii care au dificultăți în utilizarea limbajului adecvat (în scris și în timpul prezentării), în argumentarea ideilor, formularea concluziilor și colaborarea în cadrul echipei/ grupului, vor fi susținuți îndeaproape și încurajați, profesorul apreciindu-le progresul prin raportarea la evoluția personală.

Evaluarea se va realiza prin raportarea la standardele naționale, respectiv pentru numire/menționare/precizare vor primi 2/3 puncte, iar pentru prezentare/formulare de puncte de vedere/ilustrarea legăturilor cauzale 5/7 puncte.

Pentru elevii care se confruntă cu dificultăți mai mari de învățare, profesorul poate propune realizarea unor fișe de lucru referitoare la identificarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare din statele contemporane pe baza de imagini, secvențe din film istoric, documente istorice. **Proiectul** asigură un context de învățare util, prin contactul cu comunitatea altor elevi, chiar cu experți din domeniu, prin conexiunile cu alte domenii și discipline școlare și prin realizarea diferențiată a sarcinilor. În situația în care există elevi cu situație de eșec școlar, se vor realiza activități de lucru individuale, pliate pe nevoile acestora, cu fișe de lucru după modelul prezentat.

Bibliografie:

*** *Istorie: învățământ liceal – repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor anului școlar 2019-2020*, editat de Centru Național de Politici și Evaluare în Educație, București, Editura Didactică și Pedagogică S.A., 2020;

*** *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului național*, coordonator Eugen Palade, București, 2020;

*** *Ghid de evaluare – Istorie*, editat de Serviciul Național de Evaluare și Examinare, coordonator Rozalia Doicescu, București, Editura Prognosis, 2001;

Adăscăliței, Felicia; Bercea, Marilena; Manea, Mihai; Dumitrescu, Doru, *Elemente de didactică a istoriei*, Pitești, Editura Nomina, 2010;

Barber, John R., *Istoria Europei moderne*, București, Editura Lider, 1993,
 CNCEIP, *Dezvoltarea competențelor de evaluare ale cadrelor didactice*, Editura Euro Standard, 2008;
 Fulbrook, Mary, *O scurtă istorie a Germaniei*, Iași, Editura Institutul European, 2002;
 Henshall, Kenneth G., *O istorie a Japoniei*, București, Editura Artemis, 1999;
 Jenkins, Philip, *O istorie a Statelor Unite ale Americii*, București, Editura Artemis, 2002;
 Lambin, Jean-Michel (coord.), *Histoire*, Paris, Hachette Éducation, 2007;
 Marseille, Jacques (coord.), *Histoire*, Paris, Editura Nathan, 2002;
 Manea, Mihai; Palade, Eugen; Sasu, Nicoleta *Istorie. Predarea istoriei și educația pentru cetățenie democratică: demersuri didactice inovative*, București, Editura Educația 2000 +, 2006,
 Milza, Pierre; Berstein, Serge, *Istoria Europei*, vol. IV, Iași, Editura Institutul European, 1998.
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1a/Political_System_of_the_United_States.svg
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5e/Politics_Under_Constitution_of_Japan_04.svg
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/03/Nihon_Kenpo01.jpg
<https://www.britannica.com/biography/John-F-Kennedy>
<https://constitutii.files.wordpress.com/2013/02/constitutia-s-u-a.pdf>
<https://constitutii.files.wordpress.com/2013/01/constitutia-japoniei.pdf>

Activitate de învățare în clasă – corespondentă Examen Național de Bacalaureat

Competența generală 3: *Aplicarea principiilor și metodelor adecvate în abordarea surselor istorice*

Competența specifică 3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice (corespunde competenței 3.2 Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor multiple asupra evenimentelor și proceselor istorice din programa de bacalaureat).

Conținut asociat: Cooperare și conflict-*România în Tratatul de la Varșovia – (studiu de caz).

Metoda didactică: Mozaicul -îmbină învățarea individuală cu învățarea în echipă, fiind o metodă de învățare prin cooperare.

Organizarea activității:

- stabilirea temei de către cadrul didactic;
- formarea echipelor de învățare, etapă în care profesorul împarte clasa în echipe eterogene, de câte 4 sau 5 elevi. Cu precizarea că fiecare elev din grupă trebuie să devină „expert” în studierea în mod independent a temei sau subtemei aferentă numărului său;
- fiecare echipă primește o fișă – expert cuprinzând tema/capitolele/ subcapitolele propuse;
- sunt distribuite seturi de materiale didactice necesare fiecărei echipe și fiecărui membru al acesteia.

Activitatea grupurilor de experți:

După parcurgerea fazei de lucru independent experții se reunesc în grupuri cu scopul de a dezbate împreună tema/subtema care le revine.

Reîntoarcerea la echipele de învățare:

Experții se reîntorc la echipa inițială după ce aceștia consideră ca au atins gradul de expertiză necesară. Obiectivul echipei este ca toți membrii să stăpânească conținutul celor 4 sau 5 teme/subteme avute în vedere.

Resurse: Materiale/digitale: harta istorică, surse istorice diverse, surse furnizate de spațiul virtual, fișe de lucru, dicționare istorice, manualul de istorie etc.

Timp: 50 de minute.

Exemplificarea utilizării metodei:

Desfășurarea activității: Profesorul anunță noul conținut („România în Tratatul de la Varșovia”) și prezintă metoda folosită (mozaicul). Sunt realizate cinci echipe de învățare, cu precizarea că fiecare elev trebuie să devină „expert” în tema aferentă numărului său:

- **Echipa 1:** Formarea Tratatului de la Varșovia.
- **Echipa 2:** Tratatul de la Varșovia și NATO-alianțe militare create în timpul Războiului Rece.
- **Echipa 3:** Revoluția din Ungaria-1956.
- **Echipa 4:** „Primăvara de la Praga”.
- **Echipa 5:** Dizolvarea Tratatului de la Varșovia.

Fiecare echipă primește o fișă – expert cuprinzând tema propusă:

Activitatea grupurilor de experți: scopul comun al fiecărui grup de experți este să se informeze cât mai bine având responsabilitatea propriei învățări și a transmiterii de informații colegilor din echipa din care a provenit. Profesorul oferă surse de informare, fișe cu documente, site-uri etc.

Reîntoarcerea la echipele de învățare: experții se reîntorc la echipa inițială după ce aceștia consideră ca au atins gradul de expertiză necesară. Membrii echipei vor fi stimulați să discute, să adreseze întrebări, să exprime puncte de vedere și să-și noteze, și să își realizeze propriul plan de idei. Obiectivul echipei este acela ca toți membrii să stăpânească conținutul celor 5 teme avute în vedere. Profesorului îi revine rolul de a monitoriza activitatea de învățare, având grijă ca noile cunoștințe să fie transmise corect, să răspundă la întrebări mai dificile, să stimuleze cooperarea și să asigure participarea activă a tuturor elevilor. În funcție de complexitatea și dificultatea sarcinilor va avea grijă să dozeze timpul de lucru.

În faza finală de evaluare, grupurile de experți prezintă rezultatele în fața întregii clase, care își asumă asimilarea cunoștințelor care alcătuiesc ansamblul temei în unitatea ei logică.

Descriptori de performanță:

- **Nivel maxim** – rezolvă sarcina complet și corect.
- **Nivel mediu** - rezolvă sarcina cu mici erori care țin de utilizarea limbajului istoric sau a informațiilor oferite de sursele istorice (tipărite sau online).
- **Nivel minim** - rezolvă sarcina parțial, având lacune în utilizarea limbajului istoric și dificultăți în a identifica critic informațiile oferite de sursele istorice (tipărite sau online).

Recomandări adaptate la diferite nevoi de învățare, cu rol de a sprijini profesorii în construirea învățării remediale pentru categoriile de elevi în risc:

- Elevii pot urmări și comenta înregistrări ale unor documentare/filme istorice;
- Căutarea pe Internet a acestor surse poate deveni sarcină de lucru în sine;
- Profesorul are rolul de a iniția discuțiile și de a explica sarcinile;
- Profesorul comentează cât mai multe răspunsuri și cere elevilor să-și noteze în caiete răspunsurile corecte;
- Sunt remarcați, prin aprecieri, toți elevii care au intervenit cu întrebări sau completări (evaluarea proceselor de învățare prin observarea elevilor în timp ce rezolvă sarcinile, discuții despre dificultățile întâmpinate, observarea produselor finale), dar și cei care au elaborat produse de calitate;

- La final, toți elevii completează o fișă de autoevaluare pe care o vor include în portofoliul personal.

Exemple de enunțuri pentru fișele de autoevaluare ale elevului:

- Am învățat ...
- Am fost surprins de faptul că ...
- Am folosit comparația dintre și pentru că
- Am analizat cu ușurință / cu dificultate ...
- Am întâmpinat dificultăți în înțelegerea ...
- Cel mai mult mi-a plăcut etapa de (exemple: documentare și selectare a informației, prezentarea rezultatului către ceilalți colegi etc.) ... pentru că
- Am întâmpinat dificultăți în realizarea sarcinii de lucru ...
- Colaborarea cu colegii mei din echipă a fost ...
- Consider că activitatea mea în perioada a fost
- Aș fi putut face altfel ...
- Cea mai grea decizie din activitatea de astăzi a fost ...
- Cea mai mare provocare de azi a fost ...
- Am simțit (enumerarea unor emoții) ...

EXEMPLIFICARE ACTIVITATE ON-LINE

Competența generală:

3. Folosirea resurselor care susțin învățarea permanentă

Competența specifică/competențe specifice:

3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice

Conținut asociat: Forme de organizare statală

Platforma/Aplicația utilizată: platforma educațională Google Classroom, Google Meet, aplicația <https://wordwall.net/>

Resurse: laptop, tabletă, telefon, conectare la internet, platforma educațională Google Classroom, Google Meet, 50 min.

Exemplificarea utilizării platformei/aplicației:

Activitatea online este programată pe platforma Google Classroom, Google Meet permițând desfășurarea videoconferinței. Elevii primesc linkul întâlnirii (sau se conectează pe linkul clasei) și participă la videoconferință.

- Profesorul proiectează elevilor, de pe propriul ecran al laptopului sau telefonului, jocul interactiv de tip *Clasifică*, creat în aplicația <https://wordwall.net/>.
link- <https://wordwall.net/ro/resource/59174416>.
- Profesorul prezintă succint formele de organizare statală, monarhia și republica.
- Elevii sunt împărțiți în 5 grupe:
 - ✓ Grupa nr.1- *Monarhia absolută*
 - ✓ Grupa nr.2- *Monarhia autoritară*
 - ✓ Grupa nr.3- *Monarhia constituțională*
 - ✓ Grupa nr.4- *Republica democratică*
 - ✓ Grupa nr.5- *Republica dictatorială*

- Pe baza manualului sau a resurselor online fiecare grupă descoperă caracteristici ale formei de stat repartizată și exemple din fiecare categorie. Informațiile identificate sunt prezentate de către un reprezentant al fiecărei grupe pe Google Classroom și transpuse de către profesor într-un material Power Point care va fi prezentat elevilor. Sunt surprinse caracteristicile fiecărui tip de monarhie, atribuțiile monarhului, etapele evoluției monarhiei, precum și exemple de monarhii. De asemenea, materialul final cuprinde forme ale republicii din regimul democratic (prezidențiale, semi-prezidențiale, parlamentare) sau totalitar (fasciste sau comuniste) și exemple din aceste forme de organizare statală.

La finalul videoconferinței elevilor li se explică sarcina de lucru (exercițiu realizat pe <https://wordwall.net>, iar linkul se regăsește pe platforma pe care se lucrează, Google Classroom, la secțiunea Activitatea la clasă- temele studenților). Exercițiul a fost conceput având în vedere verificarea/consolidarea CS 3.3.

Link exercițiu- <https://wordwall.net/ro/resource/59176040>

Punctaj total 10 puncte- 1 punct oficiu

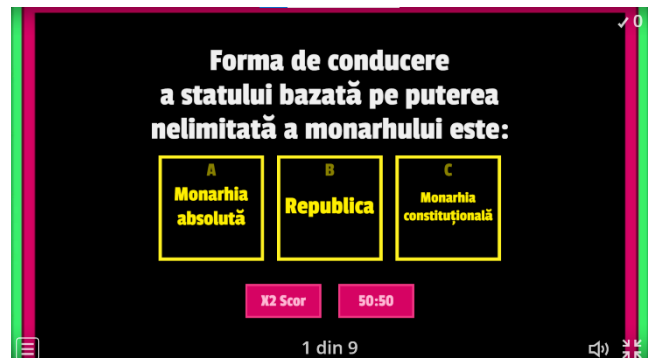
9 x 1 punct= 9 puncte

Competența vizată	Nivel minim de performanță	Nivel mediu de performanță	Nivel înalt de performanță
3.3	Rezolvă parțial sarcina, menționând răspunsul corect la întrebările 1-5	Rezolvă parțial sarcina, menționând răspunsul corect la întrebările 1-8	Rezolvă corect sarcina menționând răspunsul corect la întrebările 1-9

link- <https://wordwall.net/ro/resource/59174416>

Link exercițiu- <https://wordwall.net/ro/resource/59176040>

SECȚIUNEA A II-A

Orientarea procesului educativ la disciplina Istorie, în vederea atingerii de ținte și obiective stabilite prin documente de politică educațională/metodologii

A. 1. Recomandări privind evaluarea în **mediul online** a performanțelor școlare și a competențelor școlare, prin raportarea la prevederile Metodologiei-cadru specifice, aprobate prin OME nr. 3750/28.02.2023

Aspecte metodologice privind organizarea și desfășurarea activității de evaluare în mediul online a performanțelor școlare și a competențelor elevilor (extras din OME nr. 3.750 din 28 februarie 2023)

În proiectarea și organizarea activității de evaluare în mediul online a performanțelor școlare și a competențelor elevilor se respectă prevederile programelor școlare în vigoare. Activitățile de evaluare în mediul online a performanțelor școlare și a competențelor elevilor pot viza aspecte privind *educația remedială, pregătirea elevilor pentru susținerea evaluărilor, examenelor și competițiilor naționale*, precum și *pregătirea elevilor capabili de performanțe înalte*.

Recomandări pentru cadrele didactice:

- ✓ Elaborarea itemilor/testelor inițiale pentru a stabili nivelul real al pregătirii fiecărui elev;
- ✓ Adaptarea itemilor/testelor existente pe platformele didactice nevoilor punctuale de verificare a formării/dezvoltării competențelor specifice ale propriilor elevi;
- ✓ Conceperea de itemi/teste noi al căror conținut este focalizat pe acele competențe care necesită exersare;
- ✓ Verificarea sistematică în realizarea sarcinilor de lucru de către elevi și observarea reacției de răspuns a elevilor;
- ✓ Sprijinirea elevilor în învățare, aprecierea activităților realizate de elevi în mediul online, în raport cu progresul și potențialul fiecăruia, prin acordarea feedbackului;
- ✓ Respectarea particularităților de vârstă ale elevilor în ceea ce privește resursa de timp, nivelul de înțelegere al acestora și gradul de dificultate a instrumentelor de evaluare.

În procesul evaluării în mediul online a performanțelor școlare și a competențelor elevilor se recomandă și utilizarea unor **tehnici de colaborare în perechi sau în grupuri mici**, încurajarea elevilor să aplice autoevaluarea și interevaluarea. În cadrul evaluării în mediul online a performanțelor școlare și a competențelor elevilor, cadrele didactice pot utiliza notarea analitică și notarea holistică, în vederea analizării progresului educațional al elevilor.

Tehnici de învățare prin colaborare (în perechi sau grupuri mici)

- a) **Interviul** – timp de 5-7 minute elevii în perechi se vor intervieva reciproc pe o temă dată; ulterior, fiecare pereche prezintă tema.
- b) **Predicțiile în perechi** – elevii, organizați în perechi, vor primi cuvinte – cheie care se referă la o anumită temă/fapt istoric/acțiune; vor discuta, în perechi și vor încerca să-și imagineze împreună despre ce va fi vorba. După ce au discutat timp de cinci minute, ei își vor prezenta predicțiile.
- c) **Gândiți – lucrați în perechi – comunicați** - timp de câteva minute, elevii se vor gândi individual la tema prezentată de profesor, apoi vor găsi un partener cu care să-și discute ideile.

d) **Rezumați – lucrați în perechi – comunicați** - această activitate este o extensie a celei precedente și poate fi folosită după lectura unui text/a unei surse istorice, după ascultarea unei prezentări sau după discutarea unei teme.

e) **Formulați – comunicați – ascultați – creați** - este o activitate în care partenerii formulează întâi răspunsuri individuale la o cerință dată, apoi le comunică partenerului, îl ascultă pe acesta și, în final, creează împreună cu partenerul un răspuns, ca urmare a discuțiilor comune.

Metode, tehnici și instrumente de evaluare a învățării prin colaborare

1. HARTA CONCEPTUALĂ – reprezintă un instrument care îi permite cadrului didactic să evalueze atât cunoștințele pe care le dețin elevii, cât mai ales abilitățile (relațiile pe care aceștia le stabilesc între diverse concepte, informațiile internalizate în procesul învățării, modul în care își construiesc structurile cognitive, asociind și integrând cunoștințele noi în experiențele cognitive anterioare).

2. Metoda R.A.I (Răspunde, Aruncă, Interoghează!) – ca metodă de evaluare presupune respectarea următorilor pași: precizarea conținutului/temei supuse evaluării; desemnarea unui elev care să înceapă activitatea; acesta formulează o întrebare și numește un alt coleg care va preciza răspunsul; la rândul său, acesta aruncă mingea unui alt coleg adresându-i o nouă întrebare etc. În joc vor rămâne numai elevii care demonstrează că dețin competențe solide în legătură cu tema evaluată; la final, profesorul clarifică eventualele probleme/întrebări rămase fără răspuns.

3. TEHNICA 3-2-1 - este o tehnică modernă de evaluare, care nu vizează sancționarea prin notă a rezultatelor elevilor, ci constatarea și aprecierea rezultatelor obținute la finalul unei secvențe de instruire sau al unei activități didactice, în scopul ameliorării/îmbunătățirii acestora, precum și a demersului care le-a generat.

Denumirea acestei tehnici se datorează solicitărilor pe care ea și le subsumează. Astfel, elevii trebuie să noteze: **3 concepte** pe care le-au învățat în secvența/activitatea didactică respectivă; **2 idei** pe care ar dori să le dezvolte sau să le completeze cu noi informații; **o capacitate**, pricepere sau abilitate pe care și-au format-o/au exersat-o în cadrul activității de predare-învățare.

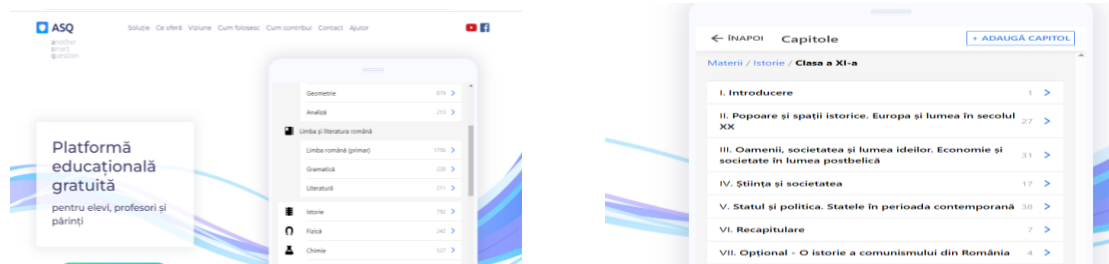
4. PROIECTUL - reprezintă o metodă complexă de evaluare, individuală sau de grup, recomandată profesorilor pentru evaluarea sumativă; elaborarea proiectului necesită o perioadă mai mare de timp (câteva zile sau câteva săptămâni) și poate fi sarcină de lucru individuală sau de grup.

5. PORTOFOLIUL - este un instrument utilizat în cadrul evaluării sumative, care permite estimarea progresului în învățare al elevului, prin raportare la competențele formate în perioade de timp mai mari.

A 2. Exemple de platforme/aplicații care sprijină elaborarea și administrarea de instrumente de evaluare, având și funcția de furnizare (imediată) a feedbackului către elevi sau posibilitatea de a furniza date profesorului pentru analizarea stării de învățare și depistarea aspectelor de îmbunătățit.

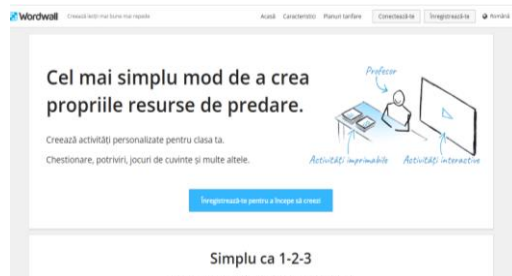
Platforma ASQ (another smart question) - <https://asq.ro/>

Este o platformă educațională gratuită pentru elevi, profesori și părinți, adecvată pentru toate disciplinele de învățământ și pentru toți anii de studiu.

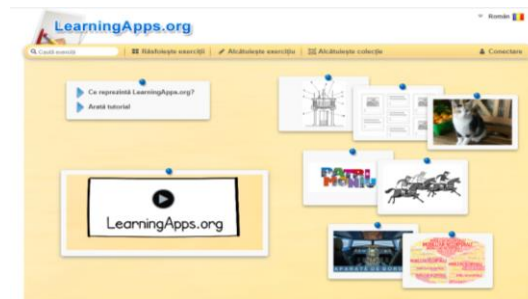
Platforma WORDWALL - <https://wordwall.net/ro>

Platforma permite crearea activităților personalizate pentru fiecare clasă, în funcție de specificul acesteia. Pot fi elaborate chestionare, jocuri de cuvinte, diagrame etc.

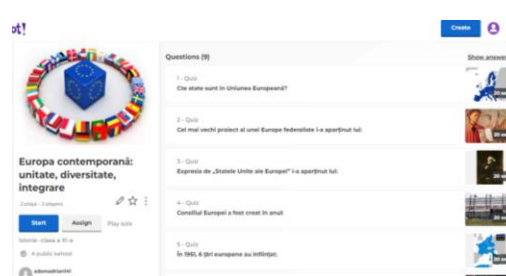
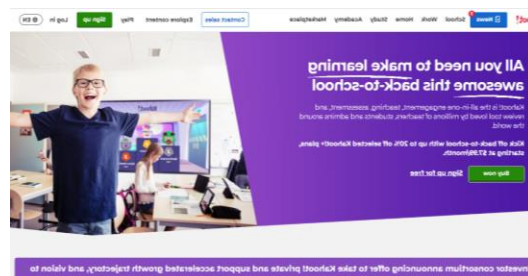
Platforma LEARNINGAPPS.ORG - <https://learningapps.org/>

LearningApps.org este o aplicație concepută pentru a sprijini procesele de învățare și predare prin module interactive. Permite profesorului să creeze conținut potrivit tematicii lecției și adaptat nivelului de vârstă al elevilor.

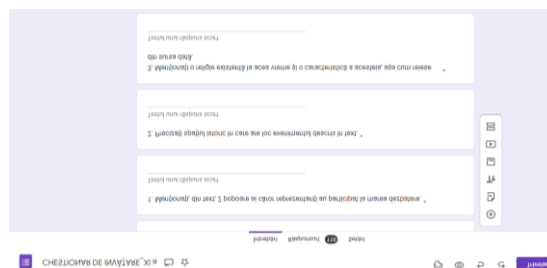
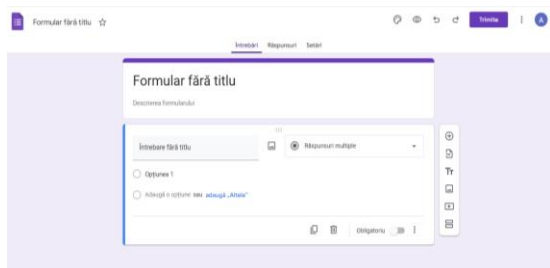
Platforma KAHOOT - <https://kahoot.com/>

Este o platformă recomandată pentru evaluarea rapidă a cunoștințelor (echivalentul testului „fulger” de la clasă). Itemii sunt afișați individual și sunt de tip grilă.

Platforma GOOGLE FORMS - <https://www.google.com/forms/about/> (accesibil din contul google.com)

Aceasta este una dintre cele mai populare metode de chestionare online. Modelul testului clasic din clasă este ușor de adaptat în cadrul acestei aplicații. Se pot elabora itemi obiectivi și itemi semiobiectivi.

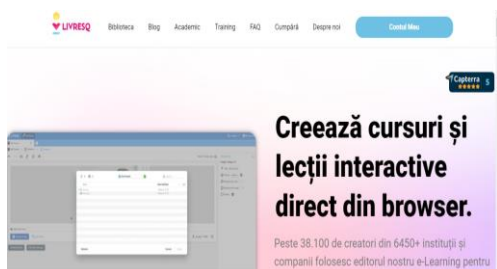
Platforma educațională – DIGITALEDU - <https://digitedu.ro/despre/>

Platforma digitedu este nucleul unei inițiative de susținere a activităților de învățare semnificative, adecvate secolului XXI. Tehnologia oferă instrumente și resurse – adesea utile și eficiente, câteodată inedite, atractive și captivante. Este rolul profesorului să selecteze activitățile de învățare care sunt potrivite pentru nivelul fiecărei clase.

Platforma LIVRESQ – <https://livresq.com/ro/>

Platforma facilitează accesul cadrelor didactice și al elevilor la tehnologie. Scopul comun este dezvoltarea de materiale educaționale adaptate contemporaneității.

A 3. Exemplificare de cerințe pentru evaluarea CS ce se regăsesc în competențele specifice ale programei pentru examenul de bacalaureat

Exemplul 1

a. Competențe specifice

Competență specifică clasa a XI-a -	Competență specifică - examenul național de bacalaureat - - element de continuitate din clasa a XI-a
1.1. Formularea, în scris și oral, a unor opinii referitoare la o temă de istorie	1.4. Formularea, în scris, a unor opinii referitoare la o temă de istorie

b. Exemplu de cerință:

Formulați un punct de vedere referitor la integrarea României în Uniunea Europeană, susținându-l cu două argumente istorice.

Exemplul 2

a. Competențe specifice:

Competență specifică clasa a XI-a -	Competență specifică - examenul național de bacalaureat - - element de continuitate din clasa a XI-a -
3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra evenimentelor și proceselor istorice	3.2. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor multiple asupra evenimentelor și proceselor istorice

b. Exemple de cerințe:

Citiți, cu atenție, următoarea sursă istorică:

„Cultul personalității, detestat de români, se bucură de toleranța cancelariilor apusene din cauza politicii de relativă independență pe care Nicolae Ceaușescu o afișa față de Moscova în chestiuni care priveau integrarea și cooperarea în CAER (Consiliul de Ajutor Economic Reciproc), Orientul Mijlociu, bugetele militare din cadrul Pactului de la Varșovia. Cresc schimburile comerciale cu Occidentul, care depășesc 1/3 din total. Piața Comună acordă României un tratament privilegiat în schimburile comerciale. SUA acordă, de asemenea, României statutul clauzei națiunii celei mai favorizate, răsplătind politica ei de autonomie. Ceaușescu joacă rolul intermediarului în conflictul americano-vietnamez, în ameliorarea relațiilor chino-americane. Receptarea lui Ceaușescu în Occident, care deja era afectată după lansarea programului lui Jimmy Carter de apărare a drepturilor omului, începe să sufere și mai tare în valul de schimbări mondiale de după lansarea Inițiativei de Apărare Strategică de către americani la începutul anilor '80. Întreg sistemul sovietic intră în criză, pentru că nu mai poate ține pasul în cursa înarmărilor. Venirea lui Gorbaciov la putere aduce cu sine o încercare de reformare interioară a sistemului, care e susținută de Occident. Americanii nu mai susțin în aceste condiții disidenții sistemului sovietic. Dimpotrivă, susțin alinierea la politica de reforme a lui Gorbaciov din partea tuturor. Fapt pe care Ceaușescu nu l-a înțeles.“

(Ion Bulei, *O istorie a românilor*)

Pornind de la sursa dată, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți o practică politică utilizată de regimul comunist în România, precizată în sursa dată.

2. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la relațiile politice și economice dintre SUA și statele comuniste.

Bibliografie:

- OME nr. 3.750 din 28 februarie 2023 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de evaluare în mediul online a performanțelor școlare și a competențelor elevilor
- Elena JOIȚA, *Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivista*, Editura Didactică și Pedagogică, 2007.
- Lăcrămioara OPREA, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, 2007
- Constantin CUCOȘ, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, 2008.
- Ion Bulei, *O istorie a Românilor*, Editura Meronia, București, 2004.

B. Orientarea procesului educativ la disciplina ISTORIE în vederea atingerii de ținte și obiective stabilite prin documente de politică educațională / metodologii

Domenii de conținut	Conținuturi	Exemple de abordări multi-, inter- și transdisciplinare, având în vedere existența în conținuturi a temelor ce vizează:
POPOARE ȘI SPAȚII ISTORICE	<p style="text-align: center;">Europa și lumea în secolul XX</p> <p>Probleme de atins: Europa contemporană (unitate, diversitate, integrare); <i>*Europa și spațiile de civilizație extraeuropene.</i> Cultura română – cultură europeană; România și Europa în secolul al XX-lea; <i>*Grigore Gafencu și unitatea europeană;</i> <i>*Imaginea României în presă internațională după anul 1989 – (studii de caz)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • educație financiară: <ul style="list-style-type: none"> - Exprimați-vă punctul de vedere referitor la beneficiile introducerii monedei unice, utilizând argumente oferite de - Tratatul de la Maastricht semnat la 7 februarie 1992 și intrat în vigoare la 1 noiembrie 1993. • educație antreprenorială: <ul style="list-style-type: none"> - Care dintre cele două politici economice – protecționism și liberul schimb – considerați că este favorabilă pentru viitorul economiei românești? • educație interculturală: <ul style="list-style-type: none"> - Credeți că opinia publică europeană este interesată de cunoașterea valorilor culturii române? Argumentați folosind două exemple de scriitori/edituri/publicații culturale din Europa centrală și occidentală. • educație privind mass-media: <ul style="list-style-type: none"> - Realizați o “campanie publicitară” (afiș, grafică computerizată, colaj, ziar, fotografie etc.) pentru atragerea turiștilor în România. Care sunt elementele cu care sperați să atrageți pe străini să ne viziteze? • abordarea critică a surselor de informare: <ul style="list-style-type: none"> - Argumentați afirmația „de la entuziasmul relatării revoluției «în direct» s-a ajuns la o scădere a interesului și încrederii

		manifestate de presa internațională privind imaginea României în anii '90".
OAMENII, SOCIETATEA ȘI LUMEA IDEILOR	<p>Economie și societate în lumea postbelică</p> <p><u>Probleme de atins:</u> Ocupații și statute profesionale; Migrații în lumea contemporană, Viața privată și viața publică; *<i>Curențe și idei economice: economii dirijate și economii liberale.</i></p> <p>Economie rurală – economie urbană în România; *<i>Diaspora și exilul românesc – (studii de caz).</i></p> <p>Știința și societatea</p> <p><u>Probleme de atins:</u> Impactul tehnologiei asupra vieții cotidiene și a mediului; Noile tehnologii și timpul liber. Contribuții românești la dezvoltarea științei și tehnicii – (studii de caz).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • educație civică: <ul style="list-style-type: none"> - Prezentați două consecințe ale emancipării femeii asupra familiei și societății. • educație pentru cetățenie democratică, egalitate de șanse: <ul style="list-style-type: none"> - Despre ce egalitate poate fi vorba în relația dintre bărbat și femeie? Considerați că sunt activități sociale destinate exclusiv fiecărui sex sau că oricine poate fi orice? Cum credeți că se exprimă egalitatea în relațiile de familie? • gândire critică, oratorie și dezvoltare personală: <ul style="list-style-type: none"> - Considerați că violența în familie are cauze economice sau sociale ori că este o fatalitate, că ține de firea omului sau de mentalități ancestrale? Aveți o soluție? • educație financiară: <ul style="list-style-type: none"> - Analizați efectele crizei resurselor tradiționale asupra pieței muncii. • educație antreprenorială: <ul style="list-style-type: none"> - Precizați rolul globalizării asupra meseriilor și statutelor profesionale tradiționale. - Argumentați afirmația conform căreia forța de muncă din România s-a adaptat pieței internaționale, folosind două argumente istorice. • educație pentru siguranță și securitate cibernetică: <ul style="list-style-type: none"> - Prezentați câte două aspecte pozitive, respectiv negative ale apariției internetului asupra activității oamenilor. - Descrieți în 10 rânduri consecințele unui atac informatic în baza de date a liceului tău. • gândire critică, oratorie și dezvoltare personală: <ul style="list-style-type: none"> - În ce măsură succesele Greenpeace în domeniul poluării chimice justifică și campania împotriva biotehnologiei genetice? - Explicați de ce vă este mai ușor să vă documentați folosind internetul decât la biblioteca școlii. - Folosind diagrama Venn stabiliți asemănările și deosebirile între acuratețea

		<p>informațiilor culese de Wikipedia și ChatGPT?</p> <ul style="list-style-type: none"> • educație privind mass-media inclusiv abordarea critică a surselor de informare: <ul style="list-style-type: none"> - Prezentați două consecințe ale regimurilor totalitare asupra migrației umane. - Comentați opiniile unor oameni obișnuiți din diverse țări despre emigrație și încercați să explicați punctele de vedere divergente. - Stabiliți cum se poate ajunge la un eveniment de presă. Precizați cărei destinații îi este dedicat. - Formulați propriile voastre opinii referitoare la distracție, muzică, lectură, film, televiziune. Stabiliți propriile voastre ierarhii literare, muzicale, sportive. • educație pentru cetățenie democratică, egalitate de șanse: <ul style="list-style-type: none"> - Descrieți cele mai importante drepturi și obligații ale omului și ale autorităților atunci când o persoană alege să locuiască în altă țară. • educație pentru mediu: <ul style="list-style-type: none"> - Argumentați de ce poluarea apelor și a aerului poate amenința sănătatea omului. - Identificați prezența unor ape poluate sau a unor factori poluanți în apropierea localității voastre de reședință. - Explicați de ce deșeurile rămase în spațiul cosmic reprezintă un pericol. - Precizați două cauze ale apariției efectului de seră. - Formulați o opinie referitoare la măsurile luate de comunitatea internațională și de fiecare țară în parte pentru combaterea poluării pot însănătoși sau nu “planeta albastră” • educație civică, educație interculturală: <ul style="list-style-type: none"> - Prezentați două cauze pentru care oamenii de știință români au reușit să se afirme mai mult în străinătate decât în țară.
<p>STATUL POLITICA ȘI</p>	<p>Statele în perioada contemporană</p> <p><u>Probleme de atins:</u> Forme de organizare statală; Idei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • educație pentru cetățenie democratică, egalitate de șanse: <ul style="list-style-type: none"> - Care sunt valorile cetățeniei democratice care transpar din examinarea drepturilor și libertăților cetățenești prevăzute în

	<p>și regimuri politice. România – de la statul totalitar la statul de drept; <i>*Teme și dezbateri politice în Parlamentul României la 1900; *Sistemul electoral din România între 1918-1938 și dinamica partidelor politice – (studii de caz).</i></p>	<p>Constituția din 1866? Precizați cum se exercita dreptul la învățătură statuat încă la 1864 în România.</p> <ul style="list-style-type: none"> • gândire critică, oratorie și dezvoltare personală: <ul style="list-style-type: none"> - Descrieți reacția autorităților la alegeri din perspectiva unui observator neutru.- - Alcătuiți un raport, stabilind ce valori ale cetățeniei democratice erau încălcate și ce anume favoriza încălcarea lor. - Se poate riposta terorismului altfel decât cu mijloace autoritare? Servesc mijloacele autoritare, în ultimă instanță, interesului general sau doar „dorinței de putere și avere” a unor lideri? • educație civică: <ul style="list-style-type: none"> - Explicați rolul pe care l-a avut societatea civilă în gândirea politică postcomunistă. - Stabiliți relația între societatea civilă, democrație și cetățeni. - Formulați un punct de vedere referitor la multipolaritatea lumii actuale folosind două argumente istorice. Este ea mai democratică sau mai instabilă decât lumea bipolară?
<p>RELAȚIILE INTERNAȚIONALE</p>	<p>Cooperare și conflict</p> <p>Probleme de atins: Instituții, mecanisme și politici de rezolvare a conflictelor în lumea contemporană. România și conflictele regionale în secolul XX; <i>*România în Tratatul de la Varșovia – (studii de caz).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • educație pentru cetățenie democratică: <ul style="list-style-type: none"> - Comparați valorile promovate de Liga Națiunilor cu cele ale ONU. • educație interculturală: <ul style="list-style-type: none"> - Prezentați două valori pe care s-a construit proiectul unității europene. • educație civică: <ul style="list-style-type: none"> - Formulați un punct de vedere referitor la afirmația conform căreia România a avut, prin discursul ținut de Nicolae Ceaușescu la mitingul din 21 august 1968, o altă atitudine decât cea adoptată față de evenimentele din 1956 din Ungaria susținându-l cu un argument istoric. • educație financiară: <ul style="list-style-type: none"> - Analizați structura și obiectivele celor două programe economice – CAER și Planul Marshall – și stabiliți cauzele care au dus la succesul, respectiv la insuccesul lor • educație privind mass-media, inclusiv abordarea critică a surselor de informare: <ul style="list-style-type: none"> - Comentați principiile enunțate în “Declarația” publicată în “Scânteia” din 23 aprilie 1964 de conducerea P. M. R.

		<ul style="list-style-type: none"> - Comentați atitudinea României față de invazia trupelor Tratatului de la Varșovia în Cehoslovacia (1968), motivând de ce această atitudine a fost îndreptățită.
RELIGIA ȘI VIAȚA RELIGIOASĂ	<p align="center">Religia în lumea contemporană</p> <p><u>Probleme de atins:</u> Fundamentalismul; Arhitectura religioasă; <i>*Pelerinajul.</i> Diversitatea religioasă în România – (<u>studiu de caz</u>).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • educație civică: <ul style="list-style-type: none"> - Explicați necesitatea existenței unui dialog între religii • educație interculturală: <ul style="list-style-type: none"> - Pornind de la Constituția României despre libertatea religioasă, încercați să răspundeți: <ul style="list-style-type: none"> - considerați că este corect să existe o egalitate a cultelor? - susțineți prin două argumente necesitatea toleranței și respectului reciproc între practicanții diferitelor culte. - menționați două exemple de sprijin acordat de statul român cultelor religioase recunoscute. • educație pentru cetățenie democratică: <ul style="list-style-type: none"> - Argumentați afirmația conform căreia libertatea de expresie este mai importantă decât libertatea religioasă. - Argumentați folosind două exemple necesitatea impunerii unor limite pentru libertatea de expresie.

SECȚIUNEA A III-A

Valorizarea de oportunități asigurate prin proiectele și programele Ministerului Educației

Discipline opționale din oferta națională care completează curriculumul obligatoriu

Oferta de cursuri opționale, propuse la clasa a XI-a, contribuie la atingerea competențelor cheie europene, la aprofundarea unor competențe prezente în programa de Bacalaureat-disciplina Istorie, la creșterea interesului pentru studiul istoriei, la o bună înțelegere a evenimentelor și a fenomenelor istorice desfășurate în perioada secolului al XX-lea:

1. *Migrațiile contemporane – secolele XX și XXI. Vorbind cu și despre migranți*, clasele a XI a și a XII a, Ordinul Ministerului Educației și Cercetării, nr. 3170/30.01.2006;
2. *O istorie a comunismului din România*, clasele a XI a și a XII a, Ordinul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, nr. 4699/07.07.2008;
3. *Istoria monarhiei în România (1866-1947)*, clasele a XI-a – a XII-a, Ordinul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 3793/24.04.2012;
4. *Istorie orală: Istorie trăită – istorie povestită*, învățământ gimnazial și liceal, Ordinul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Nr.5909/28.09.2012
5. *Istoria recentă a României*, clasele a XI a și a XII a, Ordinul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 3720/29.04.2016;
6. *România în epoca Primului Război Mondial 1914-1920*, clasele a XI-a și a XII-a, Ordinul Ministerului Educației Naționale nr. 4243/28.06.2017;
7. *Români care au marcat cultura și civilizația lumii*, clasele a IX-a/a X-a/a XI-a, Ordinul Ministerului Educației nr. 3891/20.04.2023

Ghiduri și resurse educaționale deschise (RED) elaborate în cadrul proiectelor CRED și PROF

Exemple de Resurse Educaționale Deschise (RED)

<https://classroom.google.com/>

<https://digitaledu.ro/resurse-educationale-deschise/>

<https://docs.google.com/forms>

<https://eduacces.ro/ro>

<https://historiana.eu/learning-activity>

<https://learningapps.org>

<https://library.livresq.com/browse/public&search=Istorie>

<https://red.ismb.ro> - RED/ Inspectoratele Școlare Județene

<https://ro.wikipedia.org>

<https://www.consilium.europa.eu/ro/documents-publications/educational-resources>

<https://www.didactic.ro>

<https://www.educared.ro/resurse-cred/>

<https://www.ise.ro/ghid-practic-de-resurse-educationale-si-digitale-pentru-instruire>

http://isjiasi.ro/documente/activitati%20extrascolare/Ghid%20istorie_Calatorim%20de%20%20acasa.pdf
(pp. 28-30)

SECȚIUNEA A IV-A

Bibliografie selectivă/Resurse educaționale deschise (RED)/Referințe web

Nr. crt.	Domeniul de conținut	Competențe specifice	Bibliografie/resurse web
1.	<p>POPOARE ȘI SPAȚII ISTORICE</p> <p>Europa și lumea în secolul XX:</p> <p>Europa contemporană (unitate, diversitate, integrare);</p> <p><i>*Europa și spațiile de civilizație extraeuropene.</i></p> <p>Cultura română – cultură europeană;</p> <p>România și Europa în secolul al XX-lea;</p> <p><i>*Grigore Gafencu și unitatea europeană;</i></p> <p><i>*Imaginea României în presa internațională după anul 1989 – (studii de caz)</i></p>	<p>1.1. Formularea, în scris și oral, a unor opinii referitoare la o temă de istorie</p> <p><i>*1.2. Elaborarea unei argumentări orale sau scrise</i></p> <p><i>*3.2. Compararea relevanței surselor istorice în abordarea unui subiect</i></p>	<p>Attali, Jacques, <i>Istoriile mass-mediei. De la semnălele cu fum la rețelele de socializare și dincolo de ele</i>, Editura Polirom, Iași, 2022;</p> <p>Baconsky, Rodica; Benoit, François, <i>Ce este Uniunea Europeană?</i>, Centrul de informare al Comisiei Europene, București, 2001;</p> <p>Bărbulescu, Iordan Gheorghe, <i>O istorie politică a (re)unificării europene</i>, vol. II, Editura Polirom, Iași, 2022;</p> <p>Gafencu, Grigore, <i>Jurnal</i>, Editura Curtea de Scaun, Târgoviște, 2013;</p> <p>Hermet, Guy, <i>Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa</i>, Editura Institutul European, Iași, 2005;</p> <p>Hitchins, Keith, <i>România (1866-1947)</i>, Editura Humanitas, București, 2018;</p> <p>Ivan, Adrian Liviu, <i>Sub zodia „Statelor Unite ale Europei”. De la ideea europeană la Comunitățile Economice Europene</i>, Editura CA Publishing, Cluj-Napoca, 2009;</p> <p>Roberts, J.M.; Westad, Odd, Arne, <i>Istoria lumii din preistorie până în prezent</i>, Editura Polirom, Iași, 2018;</p> <p>Uniunea Europeană: https://european-union.europa.eu/index_ro https://www.consilium.europa.eu/ro/documents-publications/educational-resources-teach-learn-play/ Cine e UE și ce instituții are: https://www.youtube.com/watch?v=FgrEeKGbb-U Grigore Gafencu: https://www.libertatea.ro/stiri/romani-de-care-suntem-mandri-grigore-gafencu-2228638 Intelectualii și puterea comunistă, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=ytOGmwSdQMQ Mineriadele în presa internațională:</p>

			http://mineriade.iicmer.ro/vocile_presei/presa_internationala/
2.	<p>OAMENII, SOCIETATEA ȘI LUMEA IDEILOR</p> <p>Economie și societate în lumea postbelică:</p> <p>Ocupații și statute profesionale; Migrații în lumea contemporană, Viața privată și viața publică; <i>*Curenți și idei economice: economii dirijate și economii liberale.</i></p> <p>Economie rurală – economie urbană în România; <i>*Diaspora și exilul românesc – (studii de caz).</i></p> <p>Știința și societatea:</p> <p>Impactul tehnologiei asupra vieții cotidiene și a mediului; Noile tehnologii și timpul liber. <i>*Contribuții românești la dezvoltarea științei și tehnicii – (studii de caz).</i></p>	<p>1.3. Compararea unor opinii și argumente diferite referitoare la o temă de istorie</p> <p>2.1. Cunoașterea și asumarea valorilor cetățeniei democratice</p> <p>3.1. Selectarea și comentarea surselor istorice pentru a susține / combate un punct de vedere</p> <p><i>*4.1. Proiectarea unei cercetări cu subiect istoric</i></p>	<p>Burakowski, Adam, <i>Dictatura lui Nicolae Ceaușescu (1965-1989). Geniul Carpaților</i>, Editura Polirom, Iași, 2016;</p> <p>Cioroianu, Adrian (editor), <i>A fost odată ca niciodată Partidul Comunist Român (1921-2021). Pentru o istorie dezinhibată a „viitorului luminos”</i>, Editura Polirom, Iași, 2021;</p> <p>Giurescu, Dinu C., <i>România în timpul lui Gheorghe Gheorghiu-Dej</i>, Editura Enciclopedică, București, 2015;</p> <p>Hellems, Alexander; Bunch, Bryan, <i>Istoria descoperirilor științifice</i>, Editura Orizonturi, București, 2007;</p> <p>Hitchins, Keith, <i>România (1866-1947)</i>, Editura Humanitas, București, 2018;</p> <p>Hobsbawm, Eric, <i>Era extremelor. O istorie a secolului XX (1914-1991)</i>, Editura Cartier, Chișinău, 2022;</p> <p>Onișoru, Gheorghe, <i>Stalin și poporul rus... Democrație și dictatură în România contemporană. Stalinismul în România</i>, Editura Corint, București, 2021;</p> <p>Lewis, Ben, <i>Istoria comunismului prin bancurile epocii</i>, Editura Meteor Publishing, București, 2015;</p> <p>Stanciu, Cezar, <i>Documente fundamentale ale regimului comunist din România (1948-1989)</i>, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2012;</p> <p>Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii din România, Raport final, 2006: https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/media/documents/article/RAPORT%20FINAL_%20CADCR.pdf</p> <p>Economie: https://ed.ted.com/lessons/what-happened-when-the-united-states-tried-to-ban-alcohol-rod-phillips² https://ed.ted.com/lessons/what-causes-an-economic-recession-richard-coffin https://www.history.com/topics/great-depression/1929-stock-market-crash</p> <p>Deportarea în URSS a germanilor din România, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu:</p>

² Subtitrarea în limba română la canalul **TEDEd** se poate introduce astfel: **setări** □ → **subtitrări** → **limba română** / **setări** □ → **subtitrări** → traducere automată → **limba română**.

			<p>https://www.youtube.com/watch?v=6BsHU23AxUU</p> <p>Cauzele migrației - de ce migrează oamenii?: https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/world/20200624STO81906/cauzele-migratiei-de-ce-migreaza-oamenii</p> <p>Azilul și migrația în UE (cifre și date): https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/priorities/imigratia/20170629STO78630/azilul-si-migratia-in-ue-cifre-si-date</p> <p>Colectivizarea agriculturii, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=9Asoa8wp9Nk&list=PLxO8-C91Lp93GAZZv18tJcKb34yzFJ6iv&index=58</p> <p>Urbanizarea României, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=9Asoa8wp9Nk&list=PLxO8-C91Lp93GAZZv18tJcKb34yzFJ6iv&index=58</p> <p>Sovromurile (1945-1956), <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=j5vt0RhtgxU</p> <p>Exilul românesc postbelic: https://www.iicmer.ro/exil/exilul-romanesc-postbelic/</p> <p><i>Știința și societatea:</i></p> <p>Influența intelectualilor asupra istoriei României, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=FnjKur1iCL8</p> <p>Ana Aslan, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=NdclhUtG3k0&list=PLxO8-C91Lp93GAZZv18tJcKb34yzFJ6iv&index=6</p> <p>Povestea Radioului Național, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=zHyRQUBnIFY</p> <p>Contribuții românești la dezvoltarea științei și tehnicii: https://gandinromania.ro/film-doc</p>
3.	<p>STATUL ȘI POLITICA</p> <p>Statele în perioada contemporană</p> <p>Forme de organizare statală; Idei și regimuri politice. România – de la statul totalitar la statul de drept;</p>	<p>2.2. Analizarea instituțiilor, normelor și procedurilor de guvernare</p> <p>2.3. Folosirea strategiilor de negociere și cooperare civică</p> <p>3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor diferite asupra</p>	<p>Arendt, Hannah, <i>Originile totalitarismului</i>, Editura Humanitas, București, 2006;</p> <p>Bărbulescu, Mihai și colab., <i>Istoria României</i>, Editura Corint, București, 2002;</p> <p>Oxford, <i>Dicționar de politică</i>, coord. de Iain McLean, Editura Univers Enciclopedic, București, 2001;</p> <p>Besançon, Alain, <i>Nenorocirea secolului. Despre</i></p>

<p>*Teme și dezbateri politice în Parlamentul României la 1900; *Sistemul electoral din România între 1918-1938 și dinamica partidelor politice – (studii de caz).</p>	<p>evenimentelor și proceselor istorice</p> <p>1.3. Compararea unor opinii și argumente</p> <p>diferite referitoare la o temă de istorie</p>	<p><i>comunism, nazism și unicitatea „șoah”-ului</i>, Ed. Humanitas, Buc., 2007;</p> <p>Constantiniu, Florin, <i>O istorie sinceră a poporului român</i>, Editura Univers Enciclopedic, București, 2008;</p> <p>Courtois, Stéphane, <i>Comunism și totalitarism</i>, Editura Polirom, Iași, 2011;</p> <p>Hitchins, Keith, <i>România (1866-1947)</i>, Editura Humanitas, București, 2018;</p> <p>Hobsbawm, Eric, <i>Era extremelor. O istorie a secolului XX (1914-1991)</i>, Editura Cartier Chișinău, 2022;</p> <p>Iorga, Nicolae, <i>Discursuri parlamentare I. 1907-1917</i>, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2016;</p> <p>Maiorescu, Titu, <i>Opere, Discursuri parlamentare (1866-1899). Discursuri parlamentare (1900-1913)</i>, vol. III-IV, Editura Univers Enciclopedic, București, 2011;</p> <p>Schulze, Hagen, <i>Stat și națiune în istoria europeană</i>, Ed. Polirom, Iași, 2003;</p> <p>Snyder, Timothy, <i>Pământul negru. Holocaustul ca istorie și avertisment</i>, Editura Humanitas, București, 2018;</p> <p>Idem, <i>Tărâmul morții. Europa între Hitler și Stalin</i>, Editura Humanitas, București, 2022;</p> <p>Seiler, Daniel L., <i>Partidele politice din Europa</i>, Editura Institutul European, Iași, 1999;</p> <p>Soulet, Jean-François, <i>Istoria comparată a statelor comuniste din 1945 până în zilele noastre</i>, Editura Polirom, Iași, 1998;</p> <p>Thom, Françoise, <i>Sfârșiturile comunismului</i>, Editura Polirom, Iași, 1996;</p> <p>Turliuc, Cătălin, <i>Petre P. Carp. Un destin, o vocație</i>, Editura Junimea, Iași, 2022.</p> <p>Dreptul de vot: https://ed.ted.com/lessons/the-fight-for-the-right-to-vote-in-the-united-states-nicki-beaman-griffin</p> <p>https://ed.ted.com/lessons/the-historic-women-s-suffrage-march-on-washington-michelle-mehrtens</p> <p>Reforma electorală 1913-1918, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=djHR1Rz3fDg</p> <p>Partidele României Mari: <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: - https://www.youtube.com/watch?v=G4Naqv8DaOEYouTube</p>
--	--	---

			<p>Regimuri totalitare:</p> <p>https://ed.ted.com/lessons/why-fascism-is-so-tempting-and-how-your-data-could-power-it-yuval-noah-harari</p> <p>https://ed.ted.com/lessons/why-is-this-painting-so-shocking-iseult-gillespie</p> <p>Formarea Partidului Comunist Român, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu:</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=ratpFpiI57M</p> <p>Regimul nazist:</p> <p>https://ed.ted.com/lessons/how-did-hitler-rise-to-power-alex-gendler-and-anthony-hazard</p> <p>https://ed.ted.com/lessons/the-art-forgery-who-tricked-the-nazis-noah-charney</p> <p>Lumea postbelică, <i>Criza cubaneză</i>:</p> <p>https://ed.ted.com/lessons/the-history-of-the-cuban-missile-crisis-matthew-a-jordan</p> <p>https://ed.ted.com/lessons/history-vs-che-guevara-alex-gendler</p>
4.	<p>RELAȚIILE INTERNAȚIONALE</p> <p>Cooperare și conflict:</p> <p>Instituții, mecanisme și politici de rezolvare a conflictelor în lumea contemporană;</p> <p>România și conflictele regionale în secolul XX;</p> <p><i>*România în Tratatul de la Varșovia – (studii de caz).</i></p>	<p>3.3. Descoperirea în sursele de informare a perspectivelor multiple asupra evenimentelor și proceselor istorice</p> <p>4.2. Folosirea mijloacelor și a tehnologiilor de informare și comunicare pentru investigarea unui eveniment sau a unui proces istoric</p> <p><i>*1.4. Susținerea argumentată a unui punct de vedere într-o discuție / într-un referat pe teme de istorie</i></p>	<p>Bărbulescu, Mihai și colab., <i>Istoria României</i>, Editura Corint, București, 2002;</p> <p>Gaddis, John Lewis, <i>Războiul Rece</i>, Editura Polirom, Iași, 2021;</p> <p>Hitchins, Keith, <i>România (1866-1947)</i>, Editura Humanitas, București, 2017;</p> <p>Kissinger, Henry, <i>Diplomația</i>, Editura BIC ALL, București, 2002;</p> <p>Oprîș, Petre, <i>România în Organizația Tratatului de la Varșovia (1955-1991)</i>, Editura Militară, București, 2008.</p> <p>Soulet, Jean-François, <i>Istoria comparată a statelor comuniste din 1945 până în zilele noastre</i>, Editura Polirom, Iași, 1998;</p> <p>Taylor, AJP, <i>Originile celui de-Al Doilea Război Mondial</i>, Editura Polirom, Iași, 2022;</p> <p>Torrey, Glenn E., <i>România în Primul Război Mondial</i>, Editura Meteor Publishing, București, 2014.</p> <p>România și Tratatul de la Varșovia (1955):</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=3perKSfIDGk</p> <p><i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: Momentul de glorie al lui Nicolae Ceaușescu - august 1968:</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=Bzhn2yOoHVU</p> <p>România și Iugoslavia în timpul comunismului, <i>5 minute</i></p>

			<p>de istorie, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=DQ61KvDUG6M Vizita în România a lui Charles De Gaulle, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=Gjimyzi-zqo Participarea României la Jocurile Olimpice de la Los Angeles din 1984, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=ZncL5ssylP8 Ultima întâlnire a lui Nicolae Ceaușescu cu Mihail Gorbaciov, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=4njyUocYrdQ Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii din România, Raport final, 2006: https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/media/documents/article/RAPORT%20FINAL_%20CADCR.pdf</p>
5.	<p>RELIGIA ȘI VIAȚA RELIGIOASĂ Religia în lumea contemporană: Fundamentalismul; Arhitectura religioasă; *<i>Pelerinajul</i>. Diversitatea religioasă în România – (studiu de caz).</p>	<p>3.4. Analiza diversității sociale, culturale și de civilizație în istorie pornind de la sursele istorice *1.4. <i>Susținerea argumentată a unui punct de vedere într-o discuție / într-un referat pe teme de istorie</i></p>	<p>Badea-Guérítée, Iulia, Alexandru Ojică (coord.), <i>Dialogul religiilor în Europa Unită</i>, Editura Adenium, Iași, 2016; Bănică, Mirel, <i>Nevoia de miracol. Fenomenul pelerinajelor în România contemporană</i>, Editura Polirom, Iași, 2014; Bertholet, Alfred, <i>Dicționarul religiilor</i>, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 1995; Chaillot, Christine (coord.), <i>Biserica ortodoxă din Europa de Est în secolul XX</i>, Editura Humanitas, București, 2011; Manolescu, Anca, <i>Europa și întâlnirea religiilor. Despre pluralismul religios contemporan</i>, Editura Polirom, Iași, 2005; Schmitt, Oliver Jens, <i>Biserica de stat sau Biserica în stat? O istorie a Bisericii Ortodoxe Române: 1918-2023</i>, Editura Humanitas, București, 2023; Vasile, Cristian, <i>Între Vatican și Kremlin. Biserica Greco-Catolică în timpul regimului comunist</i>, Editura Curtea Veche, București, 2004; Vernette, Jean, <i>Secolul XXI va fi mistic sau nu va fi deloc</i>, Editura Corint, București, 2003. Cum e să fii musulman în America: https://ed.ted.com/lessons/what-it-s-like-to-be-a-muslim-in-america-dalia-mogahed</p>

			<p>O scurtă istorie a religiei în artă: https://ed.ted.com/lessons/a-brief-history-of-religion-in-art-ted-ed</p> <p>Vatican: https://ed.ted.com/best_of_web/3qvVJK2u</p> <p>Hagia Sophia: https://ed.ted.com/lessons/it-s-a-church-it-s-a-mosque-it-s-hagia-sophia-kelly-wall</p> <p>Preoți în Primul Război Mondial, <i>5 minute de istorie</i>, cu Adrian Cioroianu: https://www.youtube.com/watch?v=YLx_I8xiNk</p> <p>Stat și religii în România - o relație transparentă? -, APADOR-CH, 2008: https://web.archive.org/web/20161020100920/http://in.plata-domnului.ro/uploads/resources/resource22.pdf</p> <p>Statul și cultele religioase, Secretariatul de Stat pentru Culte, 2014: https://web.archive.org/web/20170105000451/http://www.culte.gov.ro/library/files/noutati/statul_si_culte_religioase_(2014).pdf</p>
--	--	--	--

SECȚIUNEA A V-A

COLECTIVUL DE AUTORI

Nr. Crt.	Nume și Prenume	Instituția de proveniență	Localitate	Județ
1.	Popescu Mirela	CNPEE	București	București
2.	Doicescu Rozalia	CNPEE	București	București
3.	Miron Greta Monica	Unversitatea Babeș-Bolyai	Cluj-Napoca	Cluj
4.	Boșcodeală Felicia Elena	Colegiul Național Pedagogic „Spiru Haret”	Buzău	Buzău
5.	Romandaș Bogdan Florin	Colegiul Național „Dimitrie Cantemir”	Onești	Bacău
6.	Radu Adriana	Colegiul Național	Iași	Iași
7.	Samoilă Daniela Mihaela	Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab”	Râmnicu Vâlcea	Vâlcea
8.	Rotundu Elvira	Colegiul Național „Costache Negruzzi”	Iași	Iași
9.	Soare Aurel Constantin	Colegiul Național Militar „Dimitrie Cantemir”	Breaza	Prahova
10.	Preda Tudor Ana	Colegiul Național „B.P. Hașdeu”	Buzău	Buzău
11.	Manea Mihai	Colegiul Național „Iulia Hașdeu”	București	București
12.	Cojocaru Daniela Ana	Colegiul Național „Costache Negri”	Galați	Galați
13.	Dan Aurelia Mariana	Colegiul Național „Liviu Rebreanu”	Bistrița	Bistrița-Năsăud
14.	Marincu Aspazia Zîna	Liceul Teologic Penticostal „Logos”	Timișoara	Timiș
15.	Ilie Adrian	Colegiul Național Militar „Al. I. Cuza”	Constanța	Constanța
16.	Sima Mariana	Colegiul Național „Nichita Stănescu”	Ploiești	Prahova
17.	Iordan Paula Carmen	LPS „N. Rotaru”	Constanța	Constanța
18.	Grozav Gabriel Cornel	Liceul Teoretic „Gheorghe Marinescu”	Târgu- Mureș	Mureș
19.	Dumitrescu Doru	Colegiul Național „Spiru Haret”	București	București
20.	Marian Elena Cristina	Colegiul Național „Mihai Eminescu”	Oradea	Bihor
21.	Pavel Corina Roberta	Colegiul Național „Nicolae Bălcescu”	Brăila	Brăila
22.	Cornoiu Elena	Colegiul Național „Spiru Haret”	Târgu-Jiu	Gorj
23.	Budici Anișoara	Liceul Teoretic „George Călinescu”	București	București
24.	Maxim Oroș Valentin	Colegiul Național „George Coșbuc”	Cluj-Napoca	Cluj
25.	Timofti Adrian	Liceul Teoretic „Varlaam Mitropolitul”	Iași	Iași